Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0259

Ukrainaa koskeva komission vuoden 2025 kertomus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. heinäkuuta 2026 Ukrainaa koskevasta komission vuoden 2025 kertomuksesta (2025/2259(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Ukrainasta,

– ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2022 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät ehdokasmaan aseman myöntämisestä Ukrainalle, 15. joulukuuta 2023 annetut päätelmät liittymisneuvottelujen aloittamisen hyväksymisestä ja 20. maaliskuuta 2025 annetut päätelmät,

– ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2026 antamansa päätöslauselman EU:n laajentumisstrategiasta[1],

– ottaa huomioon 21. tammikuuta 2026 antamansa päätöslauselman yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan täytäntöönpanosta – vuosikertomus 2025[2] ja 11. maaliskuuta 2026 antamansa päätöslauselman EU:n laajentumisstrategiasta[3],

– ottaa huomioon Ukraina-tukivälineen ja Ukraina-suunnitelman,

– ottaa huomioon komission jäsenen Marta Kosin ja Ukrainan varapääministerin Taras Katškan 11. joulukuuta 2025 antaman yhteisen julkilausuman,

– ottaa huomioon Ukrainan oikeusvaltiota, julkishallinnon uudistamista ja demokraattisten instituutioiden toimintaa koskevat etenemissuunnitelmat sekä toukokuussa 2025 hyväksytyn Ukrainan kansallisiin vähemmistöihin (yhteisöihin) kuuluvien henkilöiden oikeuksien suojelua koskevan toimintasuunnitelman,

---

1 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2026)0077.
2 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2026)0013.
3 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2026)0077.

– ottaa huomioon Ukrainan hallituksen 1. huhtikuuta 2026 hyväksymän kansallisen ohjelman lähentymiseksi EU:n säännöstöön,

– ottaa huomioon 4. marraskuuta 2025 annetun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Ukraine 2025 Report” (SWD(2025)0759) ja siihen liittyvän komission tiedonannon ”Vuoden 2025 tiedonanto EU:n laajentumispolitiikasta” (COM(2025)0690),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A10-0172/2026),

A. toteaa, että parlamentti tuomitsee mitä jyrkimmin Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan, joka rikkoo räikeästi YK:n peruskirjaa ja kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitäärisen oikeuden perusperiaatteita, mistä kertovat laajamittaiset ja järjestelmälliset sotarikokset, rikokset ihmisyyttä vastaan, tuhansien ukrainalaisten, erityisesti lasten, pakkokarkottamiset Venäjän alueelle, jotka ovat tekoja, jotka edellyttävät täydellistä vastuuvelvollisuutta ja oikeutta; toteaa, että Euroopan parlamentti tukee Ukrainan oikeutta suvereniteettiin, itsenäisyyteen ja alueelliseen koskemattomuuteen sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä; ottaa huomioon, että Venäjä hyökkäsi Ukrainaan ja voisi milloin hyvänsä lopettaa naapuriaan vastaan käymänsä julman sodan;

B. toteaa, että Venäjä on liittolaistensa – erityisesti Valko-Venäjän, Iranin ja Pohjois-Korean – antamalla poliittisella, aineellisella ja sotilaallisella tuella sekä myös Kiinan tuella käynyt 24. helmikuuta 2022 lähtien laitonta, provosoimatonta ja perusteetonta täysimittaista hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan; toteaa, että Venäjä aloitti sodan Ukrainaa vastaan vuonna 2014 miehittämällä Krimin laittomasti ja liittämällä sen alueeseensa sekä miehittämällä sen jälkeen osia Donetskin ja Luhanskin alueista;

C. ottaa huomioon, että Venäjän viimeaikaiset ja jatkuvat Euroopan valtioiden suvereniteettiin kohdistuvat loukkaukset vahvistavat, että Venäjän tavoitteet ulottuvat paljon Ukrainaa pidemmälle ja että ne muodostavat eksistentiaalisen uhan Euroopan vapaudelle ja demokratialle;

D. ottaa huomioon, että huolimatta Venäjän hyökkäyssodan laajasta kansainvälisestä tuomitsemisesta ja ennennäkemättömistä pakotteista Venäjä on vain kiihdyttänyt sotatoimiaan kohdistamalla hyökkäyksiä kriittiseen energiainfrastruktuuriin, asuinrakennuksiin ja siviili-infrastruktuuriin sekä kulttuuriperinnöltään ja uskonnollisesti arvokkaisiin kohteisiin, kuten Petšerskin lavraan Kiovassa; ottaa huomioon, että miljoonat ukrainalaiset selviytyivät taannoisista talvipakkasista, kun sähkön, lämmityksen ja juoksevan veden saanti oli rajoitettua; ottaa huomioon, että Venäjän neljän viime vuoden aikana aiheuttamilla ympäristövahingoilla on myös ollut tuhoisia seurauksia Ukrainan luonnonvaroille, kriittisille

ekosysteemeille ja ihmisten terveydelle, toimeentulolle ja turvallisuudelle;

E. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäyksen seurauksena EU:n jäsenvaltioissa asuu tilapäisen suojelun mekanismin puitteissa tätä nykyä yli neljä miljoonaa ukrainalaista, joilla on oikeus oleskeluun, työmarkkinoille pääsyyn, asumiseen, sairaanhoitoon, sosiaalihuoltoon ja lasten koulunkäyntiin;

F. ottaa huomioon, että puolustautumalla Venäjää vastaan Ukraina edistää merkittävästi Euroopan unionin turvallisuutta; ottaa huomioon, että EU ja jäsenvaltiot ovat olleet Ukrainan suurin rahoitusavun, taloudellisen, sotilaallisen ja humanitaarisen avun tarjoaja täysimittaisen hyökkäyksen alkamisesta lähtien; ottaa huomioon, että Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan alkamisen jälkeen EU ja sen jäsenvaltiot ovat antaneet Ukrainalle noin 75 miljardia euroa sotilaallista apua; ottaa huomioon, että Ukrainalle annettavalla tuella olisi myös autettava vahvistamaan Euroopan puolustusalan teollista ja teknologista perustaa sekä unionin strategista riippumattomuutta eikä se saisi lisätä riippuvuutta ulkoisista toimijoista;

G. ottaa huomioon, että helmikuussa 2014 alkaneen Ukrainan alueen osien laittoman ja jatkuvan miehityksen alusta alkaen Venäjän federaatio on syyllistynyt jatkuviin ja laajalle levinneisiin ihmisoikeuksien ja perusvapauksien loukkauksiin väliaikaisesti miehitetyillä alueilla;

H. ottaa huomioon, että Ukraina ja kansainväliset elimet ovat dokumentoineet satoja ukrainalaisten sotavankien teloituksia, joihin Venäjän joukot ovat syyllistyneet; katsoo, että tällaiset teloitukset ovat vakavia kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeuksien loukkauksia ja että ne tunnustetaan yksitulkintaisesti sotarikoksiksi Geneven sopimuksissa ja Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännössä;

I. ottaa huomioon, että ainakin 20 000 ja mahdollisesti jopa 35 000 ukrainalaislasta on pakkosiirretty Venäjälle ja Valko-Venäjälle tai on pidätettynä väliaikaisesti miehitetyillä Ukrainan alueilla;

J. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäyssodan johdosta Haagissa perustettiin Ukrainaan kohdistuneen hyökkäysrikoksen syytteeseenpanoon liittyvä kansainvälinen keskus ja Venäjän federaation Ukrainan vastaisen hyökkäyssodan aiheuttamien vahinkojen rekisteri, ja että parhaillaan perustetaan Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevä erityistuomioistuin; ottaa huomioon, että komissio on hyväksynyt ehdotuksen käynnistää prosessi, jonka myötä Euroopan unionista tulisi erityistuomioistuimen perustajajäsen; ottaa huomioon, että Kansainvälinen rikostuomioistuin on syyttänyt Vladimir Putinia ja Marija Lvova-Belovaa sotarikoksista; ottaa huomioon, että Ukrainan

kansainvälinen vaadekomissio otettiin käyttöön Chișinăussa Moldovassa 14. toukokuuta 2026 pidetyn Euroopan neuvoston ministerikomitean 135. istunnon yhteydessä; ottaa huomioon, että Ukrainan kansainvälinen vaadekomissio vahvistaa valmiuksia varmistaa vastuuvelvollisuus Ukrainassa ja Ukrainaa vastaan tehdyistä kansainvälisistä rikoksista ja vaalia Ukrainan oikeutta täyteen korvaukseen Venäjän laittomien toimien seurauksena aiheutuneista vahingoista;

K. toteaa, että Ukraina on osoittanut huomattavaa sitkeyttä ja päättäväisyyttä edetessään kohti EU-jäsenyyttä meneillään olevasta Venäjän hyökkäyssodasta huolimatta, mikä kertoo Ukrainan kansan lujatahtoisuudesta, ja että sota on johtanut tuhansien kuolemaan, aiheuttanut syviä traumoja sodasta selvinneille, uhrien perheenjäsenille, veteraaneille, heidän perheilleen ja kansalaisyhteiskunnalle, raunioittanut monta kaupunkia ja elintärkeää siviili-infrastruktuuria ja johtanut siihen, että Venäjän joukot miehittävät edelleen osia Ukrainan alueesta;

L. ottaa huomioon, että Ukrainan kamppailussa ei ole kyse pelkästään oikeudesta elää vapaasti ja valita liittoutumiaan vapaasti, eikä ainoastaan sen suvereniteetista, rauhasta, vakaudesta ja turvallisuudesta, vaan myös demokratian olemuksen säilyttämisestä sen olemassaoloa uhkaavan painostuksen alla; katsoo, että Ukrainan demokratian selviytymiskykyä arvioidaan viime kädessä paitsi sen kyvyllä vastustaa ulkoista hyökkäystä myös sen valmiudella suojella moniarvoisuutta, osallisuutta, avoimuutta ja poliittista monimuotoisuutta Ukrainan sisällä;

M. ottaa huomioon, että Ukrainan yhdentyminen Euroopan unioniin on strateginen investointi koko maanosan rauhaan, turvallisuuteen, demokratiaan ja vaurauteen; toteaa, että EU:n vankkumaton tuki Ukrainan suvereniteetille, alueelliselle koskemattomuudelle ja itsenäisyydelle ei riipu siitä, kuinka nopeasti maa yhdentyy Eurooppaan;

N. ottaa huomioon, että nykyiset Kööpenhaminan arviointiperusteet edellyttävät paitsi virallista yhdenmukaistamista EU:n lainsäädännön kanssa myös perusoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen tehokasta täytäntöönpanoa ja takeita; katsoo, että kunkin maan etenemistä kohti EU:hun yhdentymistä on arvioitava sen omien ansioiden perusteella ja ettei yhtäkään maata pitäisi kytkeä toiseen maahan eikä kohdella osana pakettia;

O. ottaa huomioon, että Ukraina on edelleen sitoutunut mukauttamaan lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön ja että Ukraina on Venäjän hyökkäyssodasta huolimatta jatkanut toimia uudistusten toteuttamiseksi; ottaa huomioon, että vuonna 2025 Ukraina saavutti

84 prosenttia EU:n ja Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen[4] täytäntöönpanosta;

P. ottaa huomioon, että komissio on vahvistanut, että Ukraina on saattanut päätökseen kahdenvälisen tarkasteluprosessin kaikkien neuvottelulukujen osalta ja että se on valmis avaamaan kaikki temaattiset kokonaisuudet alkaen perusasioiden kokonaisuudesta;

Q. katsoo, että edistystä on tapahtunut, mutta lisätoimia tarvitaan muun muassa oikeusvaltion vahvistamiseksi Ukrainassa ja korruption torjumiseksi;

R. katsoo, että kansainvälisen ja EU:n rahoitustuen ja tulevien jälleenrakennusrahastojen avoimen ja vastuullisen käytön varmistaminen edellyttää vankkoja, riippumattomia ja hyvin toimivia korruption vastaisia instituutioita sekä tehokasta demokraattista valvontaa, johon osallistuvat kansalaisyhteiskunta ja työmarkkinaosapuolet;

S. ottaa huomioon, että oikeudellisten valintakomiteoiden kansainväliset asiantuntijat ovat auttaneet rakentamaan kansalaisten luottamusta oikeusjärjestelmään vahvistamalla oikeuslaitoksen riippumattomuutta; ottaa huomioon, että kansainvälisten asiantuntijoiden osallistuminen Ukrainan tuomarien pätevyyden varmistavan korkean toimikunnan valintaan päättyi 1. kesäkuuta 2025;

T. ottaa huomioon, että Ukrainan demokraattiset instituutiot ovat osoittaneet mukautumiskykynsä osoittamalla, että jopa Venäjän jatkuvan hyökkäyssodan keskellä ja sotatilalain ollessa voimassa ne palvelevat edelleen kansalaisten etuja ja toteuttavat EU:hun liittymiseen liittyviä uudistuksia; ottaa huomioon, että parlamentti suhtautuu myönteisesti viitteisiin siitä, että vaalivalmistelut voidaan aloittaa, kun sotatilalaki on päättynyt ja turvallisuustilanne mahdollistaa vaalien järjestämisen kansainvälisten normien mukaisesti; katsoo, että Ukrainan olisi jatkettava työtä demokratiansa suojelemiseksi ja avoimuuden ja valtatasapainon varmistamiseksi;

U. ottaa huomioon, että kansalaisyhteiskunta on edelleen Ukrainan selviytymiskyvyn ja demokratian tukipilari, vaikka tapaukset, joissa aktivisteihin ja ammattiliittoihin on kohdistettu painostusta, herättävätkin huolta ja edellyttävät hallituksen toimia;

V. ottaa huomioon, että Ukrainan yhteiskunta ja instituutiot tukevat laajalti EU:hun yhdentymistä, joka vauhdittaa edelleen merkittävästi Ukrainan demokraattista kehitystä; ottaa huomioon, että Ukrainan EU-jäsenyys vahvistaa myös unionia edistämällä sen geopoliittista

---

[4] Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välinen vapaakauppasopimus (ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj).

häiriönsietokykyä, parantamalla sen taloudellisia mahdollisuuksia ja vahvistamalla sen sitoutumista demokratian, oikeusvaltion ja vapauden yhteisiin arvoihin;

W. ottaa huomioon, että viimeisimmän laajentumista koskevan Eurobarometri-tutkimuksen mukaan 56 prosenttia EU:n kansalaisista tukee Euroopan unionin laajentumista ja että Ukraina on suosituin ehdokas liittymään unioniin, kun kaikki EU:n jäsenyysehdot on täytetty;

X. ottaa huomioon, että komission jäsen Marta Kos ja Ukrainan varapääministeri Taras Katška allekirjoittivat 11. joulukuuta 2025 yhteisen julkilausuman (niin sanottu Kos-Katška-suunnitelma), jonka kymmenkohtainen uudistusohjelma on tarkoitus pannan täytäntöön vuoden 2026 loppuun mennessä; toteaa, että osana näitä uudistuksia on tarkoitus vahvistaa oikeusvaltioperiaatetta, oikeudellisia menettelyjä ja Ukrainan korruptiontorjuntaelinten riippumattomuutta; toteaa, että toimien kaikkinainen ja yksiselitteinen täytäntöönpano on tärkeä ja konkreettinen osoitus Ukrainan sitoutumisesta; toteaa, että asiaan paneutuneet ajatushautomot arvioivat, että suunnitelmasta on pantu täytäntöön noin 15 prosenttia vuoden 2026 puoliväliin mennessä;

Y. ottaa huomioon, että Venäjä jatkaa ja tehostaa toimia, joilla se pyrkii perustelemaan Ukrainaan kohdistamaansa hyökkäystä historian tahallisella väärentämisellä, historiallisten narratiivien manipuloinnilla sekä uskonnollisten, kulttuuristen ja arvopohjaisten narratiivien strategisella käytöllä, minkä tarkoituksena on vääristää julkista keskustelua, kieltää Ukrainan kansallinen identiteetti, valtiollisuus ja suvereniteetti ja pyrkiä estämään Ukrainan liittyminen Euroopan unioniin; ottaa huomioon, että tällaiset toimet ovat 25. joulukuuta 2014 hyväksytyn Venäjän sotilaallisen opin ja sitä seuraavien strategisten asiakirjojen mukaisia, mukaan lukien presidentti Vladimir Putinin 31. joulukuuta 2015 hyväksymä Venäjän federaation kansallinen turvallisuusstrategia, jossa korostetaan ”Venäjän perinteisten henkisten ja moraalisten arvojen” suojelemista länsimaiselta vaikuttamiselta; ottaa huomioon, että tätä lähestymistapaa vahvistettiin edelleen vuoden 2021 kansallisessa turvallisuusstrategiassa, jossa korostettiin ”perinteisten arvojen” turvaamista, ”venäläisen maailman” käsitteen (”Russkiy Mir”) edistämistä ja ”ulkomailla asuvien maanmiesten” suojelua keskeisissä kansallisissa turvallisuustavoitteissa ja osoitettiin näin kulttuuristen, uskonnollisten ja sivistyksellisten narratiivien jatkuva ja järjestelmällinen käyttö geopoliittisen vaikuttamisen välineinä ja Ukrainaan kohdistuvien hyökkäysten perusteluina;

Z. ottaa huomioon, että Ukrainan sosiaalipolitiikasta vastaavan ministeriön mukaan yli kolmella miljoonalla ukrainalaisella on todettu olevan yksi tai useampi vamma ja että määrän odotetaan kasvavan 17 000:lla kuukaudessa pitkälti meneillään olevan sodan vuoksi;

AA. ottaa huomioon, että Venäjän aiheuttamat ympäristövahingot ovat aiheuttaneet tuhoisia seurauksia Ukrainan luonnonvaroille ja kriittisille ekosysteemeille sekä sen kansan terveydelle, toimeentulolle ja turvallisuudelle; ottaa huomioon, että vihreässä elpymisessä on kyse näiden vahinkojen korjaamisesta ja Ukrainan saattamisesta uudelle ympäristöön liittyvän ja sosiaalisen kestävyyden tielle, joka on yhdenmukainen EU:n säännöstön ympäristölakien kanssa;

AB. ottaa huomioon, että Kiovan kansainvälisen sosiologian laitoksen vuonna 2024 tekemä tutkimus vahvisti, että Ukrainan yhteiskunnan suhtautuminen hlbtiq+-henkilöihin pysyi pääasiassa neutraalina tai myönteisenä ja että yli 70 prosenttia tutkimukseen osallistuneista ukrainalaisista tuki hlbtiq+-henkilöiden yhtäläisiä oikeuksia;

AC. toteaa, että Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota on aiheuttanut valtavaa inhimillistä kärsimystä ja tuhoa, ja että inhimillinen kärsimys ja kuolema on niin mittavaa, että on välttämätöntä pyrkiä oikeudenmukaiseen ja kestävään rauhaan;

AD. toteaa, että uusi julkisia hankintoja koskeva laki, jonka Verhovna Rada hyväksyi 27. toukokuuta 2026 ja joka tuli voimaan 24. kesäkuuta 2026, nähdään laajalti aitona uudistuksena, joka on EU:n lainsäädännön mukainen ja tuo avoimuutta ja antaa korruptionvastaiset suojatoimet suuria julkisia hankintoja varten; toteaa, että tällaisen lainsäädännön hyväksyminen antoi Ukrainan käyttöön 3,4 miljardia Yhdysvaltain dollaria Maailmanpankin suoraa budjettitukea;

AE. toteaa, että 15. kesäkuuta 2026 EU aloitti liittymisneuvottelut Ukrainan ja Moldovan kanssa kokonaisuudesta 1: perusasiat, joka kattaa seuraavat: luku 23: oikeuslaitos ja perusoikeudet, luku 24: oikeus, vapaus ja turvallisuus, luku 5: julkiset hankinnat, luku 18: tilastot ja luku 32: varainhoidon valvonta; toteaa, että perusasioiden temaattisen kokonaisuuden neuvottelut aloitetaan ensimmäisinä ja päätetään viimeisinä ja että tämän kokonaisuuden edistyminen määrittää koko neuvottelujen kulun;

AF. ottaa huomioon, että useat jäsenvaltiot ovat jakaneet epävirallisia asiakirjoja Ukrainan EU:hun liittymisen dynamiikasta ja vaihtoehdoista, joilla voidaan vahvistaa tulevia liittymissopimuksia Euroopan unioniin;

AG. ottaa huomioon, että Euroopan ulkosuhdehallinnon ja Ukrainan disinformaation torjunnan keskuksen yhteisessä analyysissa havaittiin erilaisia Venäjän harjoittaman tiedonmanipuloinnin ja häirinnän strategioita ja operaatioita, joilla pyritään heikentämään ja murentamaan Ukrainan EU-jäsenyysprosessin saamaa julkista tukea sekä Ukrainassa että EU:ssa;

I Venäjän hyökkäyssodan ja EU:n pakotteiden nykytila

1. tuomitsee mitä jyrkimmin Venäjän laittoman hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan, ja vahvistaa vankkumattoman solidaarisuutensa Ukrainan kansalle ja tukensa Ukrainan itsenäisyydelle, suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä; vahvistaa jälleen, että toimintapolitiikkansa mukaan se ei tunnusta Venäjän laittomasti ja väliaikaisesti miehittämiä ukrainalaisalueita, kuten Krimiä;

2. vaatii Venäjän federaatiota lopettamaan välittömästi ja ehdoitta kaikki sotilaalliset toimet Ukrainassa ja Ukrainaa vastaan ja vetämään pois kaikki joukkonsa ja sotilaskalustonsa Ukrainan koko alueelta sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä, mukaan lukien sen aluemeri; korostaa, että Ukrainan urhea kansa on maksanut korkeimman hinnan Ukrainan ja sitä kautta Euroopan turvallisuuden suojelemiseksi;

3. ilmaisee syvän myötätuntonsa ja täyden solidaarisuutensa kaikkia Venäjän federaation Ukrainaan kohdistamasta hyökkäyssodasta kärsiviä kohtaan, mukaan lukien asevoimien jäsenet, veteraanit, kuolleiden tai loukkaantuneiden, maan sisällä siirtymään joutuneiden henkilöiden perheet, pakolaiset ja kaikki siviilit, jotka kärsivät sodan vakavista humanitaarisista, terveydellisistä, psykologisista, sosiaalisista ja taloudellisista seurauksista;

4. tuomitsee Venäjän federaation laajalle levinneet ja järjestelmälliset hyökkäykset Ukrainan siviiliväestöä vastaan, erityisesti kriittiseen energia- ja vesi-infrastruktuuriin kohdistuvat hyökkäykset, jotka ovat räikeitä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksia;

5. tuomitsee jyrkästi ukrainalaisiin lapsiin kohdistetut vakavat loukkaukset, kuten murhat, kaltoinkohtelun, pakkosiirrot ja karkottamiset sekä laittomat adoptoinnit, heidän henkilötietojensa muuttamisen ja perheiden kanssa yhteydenpidon rajoittamisen; tuomitsee lisäksi heidän pakkovenäläistämisensä ja altistamisensa sotilas-isänmaalliselle koulutukselle, sotapropagandalle ja militarisoinnille; vaatii, että kaapatut ukrainalaiset lapset on välittömästi, turvallisesti ja ehdoitta palautettava, ja kehottaa EU:ta asettamaan lasten mielenterveyden ensisijaiseksi osaksi toipumisen tukemista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan Ukrainan viranomaisille sekä kansainvälisille ja kansalaisjärjestöille annettavaa apua näiden rikosten dokumentointiin ja niiden kohteeksi joutuneiden lasten tunnistamiseen, kotiin palauttamiseen, yhteiskuntaan uudelleen sopeuttamiseen ja kuntouttamiseen sekä rikosten uhreiksi joutuneiden lasten tukemiseen; suhtautuu myönteisesti siihen, että ukrainalaislasten palauttamista edistävän kansainvälisen liittouman toiminta on lisääntynyt, sillä se on keskeinen foorumi, jonka kautta koordinoidaan kansainvälisiä toimia, joilla pyritään palauttamaan laittomasti karkotetut ja pakkosiirretyt ukrainalaiset lapset;

6. tuomitsee Venäjän miehityksen aikana tapahtuneen ihmisoikeustilanteen rajun heikkenemisen, kuten mielivaltaiset pidätykset ja katoamiset, kidutukset, Ukrainan kansalaisten passin vaihtamiseen pakottamiset ja siirrot tilapäisesti miehitetyillä alueilla, sotavankien teloitukset ja laittomat karkotukset; vahvistaa painokkaasti uudelleen, että kaikilla Venäjän hyökkäyksen vuoksi pakkosiirretyillä ukrainalaisilla on luovuttamaton oikeus palata turvallisesti, vapaaehtoisesti ja ilman ennakkovaatimuksia koteihinsa miehityksen täyden lopettamisen ja Ukrainan alueellisen koskemattomuuden palauttamisen jälkeen;

7. tuomitsee jyrkästi Venäjän federaation laittoman miehityshallinnon Ukrainan tilapäisesti miehitetyillä alueilla sekä sen suorittaman järjestelmällisen, laittoman julkisen ja yksityisen omaisuuden anastamisen, Ukrainan kulttuurisen omaisuuden ja kulttuuriperinnön ryöstämisen ja laittoman siirtämisen, taloudellisen toiminnan tuhoamisen ja näiden alueiden hyväksikäytön omiin poliittisiin ja taloudellisiin tarkoitusperiinsä;

8. tuomitsee jyrkästi Venäjän federaation harjoittaman ulkomaalaisten värväämisen, myös kolmansista maista, osallistumaan sen hyökkäyssotaan Ukrainaa vastaan usein vilpillisten käytäntöjen ja haavoittuvien sosioekonomisten olosuhteiden hyväksikäytön avulla; korostaa, että tällaiset käytännöt ovat ihmiskauppaa ja vakavia ihmisoikeusloukkauksia; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita yhdessä kansainvälisten kumppanien kanssa torjumaan näitä käytäntöjä muun muassa seuraamusten, tietoisuuden lisäämisen ja uhrien tukemisen avulla, ja kehottaa kolmansia maita estämään tällaisen värväyksen;

9. tuomitsee ukrainalaisten sotavankien epäinhimillisen kohtelun, myös kidutuksen ja teloitukset, Venäjän federaation toimesta kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vastaisina, ja vaatii, että sotavangit vapautetaan välittömästi ja ehdoitta; kehottaa EU:ta, jäsenvaltioita ja kansainvälistä yhteisöä tehostamaan toimia muun muassa diplomaattisin ja oikeudellisin keinoin, jotta varmistetaan kansainvälisen oikeuden noudattaminen ja helpotetaan vankien vaihtoa; kehottaa Punaisen Ristin kansainvälistä komiteaa täyttämään kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaiset tehtävänsä täysin varmistamalla esteettömän ja säännöllisen pääsyn kaikkiin paikkoihin, joissa ukrainalaisia sotavankeja ja siviilejä, myös laittomasti pidätettyjä, pidetään; panee merkille, että Ukraina noudattaa edelleen kansainvälisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan kohdellessaan sotavankeja;

10. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään merkittävästi terveyteen liittyvää apua ja varmistamaan, että kuntoutustarpeet otetaan täysin huomioon EU:n tukikehyksissä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ylläpitämään ja tarvittaessa laajentamaan tukea ukrainalaisille pakolaisille, jotka tällä hetkellä oleskelevat eri

jäsenvaltioissa, sekä Ukrainan sisäisesti siirtymään joutuneille henkilöille;

11. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita torjumaan Venäjän levittämää sen hyökkäyssotaa sekä Ukrainan EU:hun liittymisprosessia koskevaa disinformaatiota keskeyttämällä kokonaan Venäjän valtion valvomien mediaorganisaatioiden ja niiden lukuun toimivien toimet kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, laajentamaan asiaankuuluvia yksittäisiä pakoteluetteloita, pyrkimällä saattamaan lailliseen vastuuseen valtion johtamassa propagandassa osallisena olevat, vahvistamalla digitaalista lukutaitoa, edistämällä tosiasioihin perustuvaa tiedonvälitystä erityisesti niissä Euroopan ulkopuolisissa maissa, joissa Venäjä erityisesti pyrkii julkaisemaan propagandaa, ja saattamalla sosiaalisen median alustat vastuuseen haitallisen sisällön levittämisestä valvomalla tiukasti digipalvelusäädöksen[5] täytäntöönpanoa;

12. korostaa voimakkaasti Ukrainan luonnollista oikeutta puolustautua YK:n peruskirjan 51 artiklan mukaisesti, mukaan lukien Ukrainan oikeutta iskeä oikeutettuihin kohteisiin hyökkääjän eli Venäjän alueella puolustustaistelua käydessään; panee erittäin huolestuneena merkille, että Yhdysvaltojen sotilaallinen apu väheni 99 prosenttia vuonna 2025; antaa näin ollen tunnustusta Naton PURL-aloitteelle sekä Naton Ukrainalle antamalle turvallisuusavulle ja koulutukselle; suhtautuu myönteisesti siihen, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat ottaneet vetovastuun Ukrainan taloudellisen ja sotilaallisen tuen ensisijaisena antajana muun muassa Ukrainaa tukevan EU:n sotilaallisen avustusoperaation koulutusaloitteiden kautta sekä rahoittamalla ja tarjoamalla sotilaallista tukea, kuten ilmapuolustusjärjestelmiä ja syväiskuvalmiuksia; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita lisäämään apua Ukrainan puolustautumisoikeuden ylläpitämiseksi; korostaa, että riittävä ja ennakoitavissa oleva sotilaallinen apu, mukaan lukien rahoituksen saatavuus asetuotannolle, Ukrainan ulkopuolella tapahtuvan asetuotannon tuki sekä yhteistyö Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan ja Ukrainan puolustusteollisuuden välillä, on ratkaisevan tärkeää Ukrainan todelliselle vastarinnalle Venäjän hyökkäyksiä vastaan, erityisesti kun otetaan huomioon Yhdysvaltojen sotilaallisen avun jyrkkä väheneminen;

13. panee merkille, että Venäjän aluevaltaukset Ukrainassa hidastuivat vuonna 2026 ja Ukrainan onnistui saada alueita takaisin huhtikuussa 2026 samaan aikaan, kun Venäjä kärsi erityisen suuria tappioita; on vakuuttunut, että Ukraina voi voittaa sodan ja että sen on voitettava sota, ja että konfliktin lopputulema ei ole itsestään selvä; katsoo

---

[5] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

siksi, että kestävällä ja tehostetulla EU:n sotilaallisella tuella voi olla ratkaiseva vaikutus sotaan; kehottaa jäsenvaltioita toimimaan määrätietoisemmin ja kiireellisemmin muun muassa lisäämällä ja nopeuttamalla merkittävästi aseiden ja ampumatarvikkeiden toimittamista ja rahoitusta Ukrainaan;

14. kehottaa erityisesti Saksaa lähettämään Ukrainalle pitkän kantaman Taurus-ohjuksia ja kehottaa muita jäsenvaltioita toimittamaan Ukrainalle kiireellisesti lisää ilmapuolustusvalmiuksia, myös Patriot-järjestelmiä sekä Patriot-, SAMP/T-, NASAMS-, IRIS-T- ja HAWK-järjestelmiä varten tarkoitettuja ohjuksia;

15. suhtautuu myönteisesti kansainvälisiin diplomaattisiin ponnisteluihin sodan lopettamiseksi ja arvostaa Ukrainan rakentavaa lähestymistapaa; painottaa kuitenkin, että ennen rauhanneuvotteluja on saatava aikaan kestävä tulitauko; korostaa, että rauhan on oltava oikeudenmukainen ja pysyvä sekä Ukrainan suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta kaikilta osin kunnioittava; korostaa, että mikään rauhansopimus ei saisi vahingoittaa Ukrainan ja Euroopan strategisia etuja eikä rajoittaa Ukrainan kykyä puolustautua ja valita turvallisuus- ja poliittiset liittoutumansa ilman Venäjän veto-oikeutta; korostaa, että sen on perustuttava kansainvälisen oikeuden periaatteiden kunnioittamiseen kaikilta osin sekä siihen, että sotarikoksiin, rikoksiin ihmisyyttä vastaan ja hyökkäysrikokseen syyllistyneet saatetaan vastuuseen ja että Venäjä maksaa korvaukset Ukrainassa aiheutuneista valtavista vahingoista; korostaa, että siihen olisi sisällyttävä Venäjän sitoumus lopettaa välittömästi hybridisodankäynti EU:ta ja sen kumppaneita, myös Ukrainaa, vastaan ja että siinä olisi sovittava kaikkien siepattujen ukrainalaisten lasten ja vangittujen ukrainalaissiviilien palauttamisesta ja kaikkien sotavankien vaihdosta, mukaan lukien kaatuneiden sotilaiden ruumiit; painottaa, että kaikissa tällaisissa sopimuksissa Ukrainalle olisi annettava uskottavat turvatakuut, jotka vastaavat tasoltaan Washingtonin sopimuksen 5 artiklan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 42 artiklan 7 kohdan turvatakuita ja astuvat voimaan heti, kun sotatila on muodollisesti julistettu päättyneeksi; toteaa, että Ukraina pitää EU:hun liittymistä tärkeänä turvatakuuna, erityisesti kun otetaan huomioon SEU-sopimuksen 42 artiklan 7 kohta;

16. toteaa jälleen, että vain Ukraina voi määrittää kansakuntansa kannalta hyväksyttävän rauhansopimuksen ehdot; painottaa, että mitään Ukrainaa koskevaa päätöstä ei pidä tehdä ilman Ukrainaa eikä mitään Eurooppaa koskevaa päätöstä ilman Eurooppaa; toteaa jälleen, että kaikkien sopimusten, joilla pyritään lopettamaan Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, vaikutukset ulottuvat kauas Venäjän ja Ukrainan ulkopuolelle ja niillä on syvällisiä seurauksia Euroopan yleiseen turvallisuusjärjestykseen; korostaa, että tällaiseen sopimukseen voidaan päästä vain, jos EU ja sen jäsenvaltiot osallistuvat siihen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tutkimaan mahdollisuutta nimittää korkean tason eurooppalainen neuvottelija,

jolle annetaan täydet valtuudet edustaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita diplomaattisissa neuvotteluissa tarkasti määritellyn toimeksiannon perusteella; kehottaa komissiota, Euroopan ulkosuhdehallintoa ja neuvostoa laatimaan koordinoidusti Ukrainan kanssa ja jäsenvaltioita kuullen strategisen skenaarioasiakirjan siitä, miten Euroopan turvallisuus ja yhteistyö sodan jälkeen järjestetään, mitä tapahtuneesta voidaan oppia ja miltä Venäjän-suhteet mahdollisesti näyttävät sodan päättymisen jälkeen, mukaan lukien turvallisuutta, energiaa, rajoja, vastuuvelvollisuutta, korvauksia ja koskevat kysymykset;

17. on erittäin pahoillaan siitä, että Venäjä ei ole toistaiseksi osoittanut halukkuutta kestävään rauhaan ja että maa käyttää diplomaattisia yhteyksiään Yhdysvaltoihin vain osana psykologista sodankäyntiä heikentääkseen Ukrainalle annettavaa kansainvälistä tukea; toistaa tästä syystä, että Venäjään kohdistuvaa painostusta on lisättävä, ja tuomitsee sen, että Yhdysvallat on osittain lieventänyt Venäjään kohdistuvia pakotteitaan, ja tuomitsee Yhdysvaltojen kannan, jonka mukaan Yhdysvaltojen Ukrainalle antamien turvallisuustakuiden ehdoksi asetettaisiin Ukrainan vetäytyminen Donetskin ja Luhanskin alueilta; muistuttaa, että Venäjään suoraan yhteydessä olo harjoittamatta merkittävää painostusta, ilmoitus julkisesti jättää käyttämättä tärkeimpiä vaikuttamiskeinoja, sotilaallisen tuen vähentäminen, kieltäytyminen lisäpakotteiden käyttöönotosta, nykyisistä pakotteista luopuminen, Ukrainan kiristäminen, jotta se antaisi yhdysvaltalaisille yrityksille etuoikeuden jälleenrakentamiseen ja luonnonvarojen saatavuuteen, sekä pyrkimys pakottaa Ukraina tekemään aluemyönnytyksiä ja luopua legitiimistä oikeudestaan puolustautua ovat kaikki osa diplomaattisia toimia, jotka on tuomittu epäonnistumaan;

18. pitää myönteisenä G7-ryhmän johtajien kesäkuussa 2026 antamaa Ukrainaa koskevaa lausuntoa, jossa ilmaistaan sitoutuminen a) tukeen uudelle menestykselle taisteluissa ja sen nopeuttamiselle, mukaan lukien sen harkitseminen, että Ukraina voisi hyödyntää lisenssejä lisätäkseen sotilasalan tuotantoaan ja b) lisätään Venäjän sotatalouteen kohdistettavaa painetta; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet käytännön täytäntöönpanon varmistamiseksi;

19. painottaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on yhdessä kumppaneiden ja liittolaisten kanssa edistettävä vahvoja ja oikeudellisesti sitovia turvatakeita Ukrainalle Venäjän uusien vihollisuuksien estämiseksi ja vahvistettava sitovilla mekanismeilla, jotta voidaan seurata sääntöjen noudattamista, koordinoida apua järjestelmällisesti ja taata kestävä ja pitkäaikainen tuki Ukrainan suvereniteetille, alueelliselle koskemattomuudelle ja jälleenrakennukselle; suhtautuu myönteisesti halukkaiden koalition Pariisissa 6. tammikuuta 2026 pidetyn kokouksen päätelmiin; on erittäin ilahtunut ehdotuksesta monikansallisista joukoista Ukrainan turvaamiseksi ja kehottaa kaikkia EU:n jäsenvaltioita pohtimaan perusteellisesti, kuinka ne

voivat parhaan kykynsä mukaan tukea tällaisia joukkoja; pitää myönteisenä sopimusta saattaa valmiiksi poliittisesti ja oikeudellisesti sitovat lupaukset rauhan ja tuvallisuuden palauttamiseksi, jos Venäjä tekee uuden aseellisen hyökkäyksen tulevaisuudessa, sekä selkeää Ukrainan tukikehystä; kehottaa jälleen halukkaiden EU:n jäsenvaltioiden koalitiota tutkimaan, miten voitaisiin perustaa puolustuskykyinen EU-johtoinen integroitu ilmatorjunta-alue, josta voitaisiin lähettää taistelulentopartioita Ukrainan kiistattomille alueille, mikä auttaisi suojelemaan ukrainalaisia siviilejä siviili-infrastruktuuriin kohdistuvilta summittaisilta hyökkäyksiltä, mahdollistaisi ennakoivan puolustuksen Venäjän EU:n ilmatilaan kohdistamia hyökkäyksiä vastaan ja keikauttaisi valtatasapainoa niin, että se voisi edesauttaa Venäjän pakottamista neuvottelupöytään;

20. kehottaa lisäämään Venäjään kohdistuvaa painetta ja asettamaan Venäjälle ja sen liittolaisille kattavampia ja rakenteellisempia pakotteita, jotta se ei saisi sotilaskoneistonsa rahoittamiseen tarvittavia resursseja ja voisi niiden avulla jatkaa Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäystään, mukaan lukien EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän mukaiset kohdennetut henkilökohtaiset pakotteet vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyneitä vastaan; kehottaa yhdenmukaistamaan EU:n ja sen samanmielisten kumppaneiden pakoteluetteloita entisestään; kehottaa painokkaasti lisäämään hallinnollisia valmiuksia ja taloudellisia resursseja, jotta EU:n pakotteiden suunnittelua, täytäntöönpanoa ja täytäntöönpanon valvontaa voidaan parantaa; edellyttää, että mitään pakotteita ei poisteta ennen kuin neuvotteluissa on saatu aikaan rauhansopimus ja se on pantu kestävällä tavalla täytäntöön; kehottaa neuvostoa ja sen jäsenvaltioita puuttumaan järjestelmällisesti pakotteiden kiertämiseen; korostaa, että pakotteilla on selkeä vaikutus Venäjän talouteen, mutta muistuttaa, että pakotejärjestelmän on oltava laajempi ja sen täytäntöönpanon on oltava tiukempaa, jotta sillä voidaan saavuttaa tarvittava vaikutus eli niiden varojen rajoittaminen, joita Venäjä voi käyttää hyökkäyssotansa rahoittamiseen; kehottaa siksi vahvistamaan ja laajentamaan pakotteita, jotka kohdistuvat Venäjän ensisijaisiin tulolähteisiin, muun muassa energia-, raaka-aine-, rahoitus- ja liikennealaan; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toimimaan koordinoidusti, jotta voidaan kieltää kauppa ja kaupallinen toiminta – erityisesti sellaisten tavaroiden ja teknologioiden, jotka ovat mahdollisia kaksikäyttötuotteita – Venäjän ja Valko-Venäjän kanssa sekä tavaroiden kauttakuljetus EU:hun ja EU:sta niiden alueiden kautta; kehottaa kieltämään venäläiset terästuotteet kokonaan samoin kuin alumiinioksidin viennin Venäjälle;

21. kehottaa tehostamaan toimia Venäjän varjolaivaston toiminnan lopettamiseksi, sillä se aiheuttaa merkittävän ja kasvavan riskin meriturvallisuudelle ja -ympäristölle erityisesti strategisesti tärkeällä Itämerellä; kehottaa tässä yhteydessä tiivistämään Itämeren alueen

jäsenvaltioiden viranomaisten välistä yhteistyötä sen varmistamiseksi, että varjolaivaston toiminta saadaan aidosti pysäytettyä; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan tiukasti EU:n lainsäädäntöä ja keskeyttämään kaiken Venäjän nesteytetyn maakaasun ja maakaasun tuonnin, josta saadut tulot ovat tukeneet Venäjän sotakoneistoa ja heikentäneet EU:n pakotteiden ja EU:n Ukrainalle antaman tuen tehokkuutta;

22. pitää valitettavina Kansainvälisen olympiakomitean ja Kansainvälisen paralympiakomitean ankaria päätöksiä ukrainalaisten urheilijoiden sananvapaudesta Milanon ja Cortinan vuoden 2026 talviolympialaisissa ja paralympialaisissa sekä Kansainvälisen uimaliiton päätöstä poistaa venäläisiin ja valkovenäläisiin urheilijoihin kohdistetut pakotteet ja Venetsian biennaalin päätöstä hyväksyä jälleen venäläisten taiteilijoiden osallistuminen biennaaliin; painottaa, että Venäjän ja Valko-Venäjän hallinnot hyödyntävät aktiivisesti urheilua ja kulttuuria valtion propagandassa ja muuttaakseen vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin ja sotarikoksiin syyllistyneitä tahoja koskevaa narratiivia; ilmaisee solidaarisuutensa syrjityille ukrainalaisille urheilijoille ja kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita varmistamaan EU:n kilpailulainsäädännön täysimääräisen soveltamisen ja täytäntöönpanon; kehottaa estämään EU:n viisumien myöntämisen venäläisille urheilijoille ja taiteilijoille, jotka eivät sanoudu irti Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan;

II Pitkäaikainen rahoitustuki Ukrainalle ja sotakorvaukset

23. on tyytyväinen komission tammikuussa 2026 antamaan ilmoitukseen, jonka mukaan se antaisi Ukrainalle talousarvio- ja sotilastarpeisiin 90 miljardia euroa kriittistä tukea Ukrainan talousarvio- ja sotilastarpeisiin kaksivuotiskaudella 2026–2027, ja suhtautuu myönteisesti pakettiin sisältyvään joustavuuteen, jonka mahdollistaa Ukrainan tukilainan perustamisesta vuosiksi 2026 ja 2027 koskevan asetusehdotuksen[6] 13 artiklan 5 kohdassa säädetty poikkeusjärjestely; pitää myönteisenä, että neuvosto löysi tien ulos umpikujasta, joka on estänyt Ukrainan tukilainan käyttöönoton, ja vapauttamisen Ukrainan avustusrahaston Euroopan rauhanrahaston nojalla; kehottaa Unkarin, Slovakian ja Tšekin hallituksia harkitsemaan uudelleen erivapausjärjestelyään ja osallistumaan lainan takauksiin; pitää myönteisenä, että Ukrainan tukilainan ensimmäinen erä maksettiin Ukrainalle 25. kesäkuuta 2026;

24. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita omaksumaan kokonaisvaltaisemman, pitkän aikavälin ja strategisemman lähestymistavan Ukrainan tukemiseen ja menemään tilapäisiä avustustoimenpiteitä pidemmälle; korostaa, että tarvitaan

---

6 Komission ehdotus, annettu 14. tammikuuta 2026, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Ukrainan tukilainan perustamiseksi vuosiksi 2026 ja 2027 (COM(2026)0020).

jäsenneltyä ja moniulotteista EU:n strategiaa, jossa yhdistyvät kestävä sotilaallinen, taloudellinen ja teollinen tuki; kehottaa tässä yhteydessä laajentamaan merkittävästi Euroopan puolustusalan tuotantokapasiteettia ja perustamaan koordinoituja yleiseurooppalaisia hankintamekanismeja, joilla varmistetaan ammusten ja tarvikkeiden oikea-aikainen ja riittävä toimitus Ukrainaan;

25. toistaa olevansa vakaasti sitä mieltä, että Venäjän on maksettava valtavista vahingoista Ukrainassa; painottaa, että Ukrainalle on luotava ennakoitava monivuotinen rahoituskehys, jolla maata autetaan kattamaan Venäjän hyökkäyksen aikaiset elpymis- ja puolustuskustannukset ilman jokavuotista epävarmuutta; pitää valitettavana, että komissio ja neuvosto eivät päässeet yhteisymmärrykseen komission sotakorvauslainaehdotuksesta[7], jossa otetaan käyttöön Venäjän valtion varoihin liittyviä käteisvaroja, ja suhtautuu myönteisesti neuvoston komissiolle esittämiin kehotuksiin jatkaa sellaisten välineiden teknisten ja oikeudellisten näkökohtien käsittelyä, joilla otetaan käyttöön Venäjän pysäytettyihin varoihin sisältyvistä käteisvaroista otettu sotakorvauslaina Ukrainan puolustuksen, jälleenrakentamisen ja sotakorvausten rahoittamiseen; vahvistaa, että kyseiset pysäytetyt varat on siirrettävä erityisrahoitusyhtiöön;

26. suhtautuu myönteisesti Ukrainan kansainvälisen vaadekomission perustamista koskevaan yleissopimukseen ja kehottaa ratifioimaan sen nopeasti; suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen aloittaa prosessi, jolla EU:sta tulee Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustajajäsen, ja toteaa, että se on askel kohti vastuuvelvollisuuden varmistamista hyökkäysrikoksesta ja kansainvälisen oikeuden toimien tukemista; kehottaa EU:ta tukemaan entistä voimakkaammin Venäjän Ukrainassa tekemien sotarikosten todisteiden keräämistä ja säilyttämistä, muun muassa lisäämällä merkittävästi Ukrainan sotarikosten syyttäjille ja tutkintaelimille annettavaa taloudellista, teknistä ja rikosteknistä apua;

III Sitoutuminen EU-jäsenyyteen ja liittymisneuvotteluihin

27. suhtautuu erittäin myönteisesti siihen, että Ukraina on edelleen sitoutunut täyttämään EU-jäsenyysvaatimukset ja että se on kyennyt etenemään EU-jäsenyysprosessissa; korostaa, että Ukrainan edistymistä on aina tarkasteltava siten, että otetaan huomioon

---

[7] Komission 3. joulukuuta 2025 annettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sotakorvauslainasta Ukrainalle ja Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 muuttamisesta (COM(2025)3502).

Venäjän edelleen jatkama hyökkäyssota ja sen kielteinen vaikutus Ukrainan demokraattisiin prosesseihin ja julkishallintoon;

28. vahvistaa, että vaikka EU:hun liittymistä on edelleen arvioitava objektiivisesti ja ainoastaan ehdokasmaiden ansioiden sekä Kööpenhaminan kriteerien ja laajentumiskehyksen ehtojen täyttymisen perusteella, laajentuminen on molempia osapuolia hyödyttävä geostrateginen investointi rauhaan, vakauteen ja turvallisuuteen Euroopan mantereella sekä moraalinen velvoite; korostaa siksi, että Ukrainan tulevaisuus on olla osa EU:ta, ja katsoo, että Ukrainan EU-jäsenyys on yksi unionin strategisista painopisteistä;

29. on tyytyväinen Ukrainan kansallisen ohjelman hyväksymiseen Ukrainan lainsäädännön Euroopan unionin lainsäädäntöön mukauttamisen keskeisenä välineenä, jonka avulla lainsäädännön yhdenmukaistamista suunnitellaan jäsennellysti ja avoimesti, mukaan lukien sen oma kunnianhimoinen aikataulu kaikkien tarvittavien askelten ottamiseen vuoden 2027 loppuun mennessä;

30. pitää myönteisenä, että kaikkien temaattisten kokonaisuuksien analyyttinen tarkastelu on saatettu päätökseen, ja panee merkille komission ja neuvoston arvion, jonka mukaan Ukraina on edistynyt merkittävästi temaattisten kokonaisuuksien avaamista kohti; panee tyytyväisenä merkille maaliskuussa 2026 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston kehotuksen neuvostolle avata viipymättä kaikki temaattiset kokonaisuudet, ja kehottaa neuvostoa toteuttamaan päätöksen välittömästi siten, että aloitetaan perusasioiden teemaryhmästä; pitää samalla myönteisenä komission ja neuvoston puheenjohtajavaltion Kyproksen päätöstä jatkaa teknisen tason neuvotteluja ennen tulevien neuvottelujen aloittamista;

31. kehottaa painokkaasti kaikkia jäsenvaltioita ja erityisesti Unkarin uutta hallitusta lopettamaan veto-oikeuden käytön temaattisten kokonaisuuksien avaamisessa ja lopettamaan Ukrainan EU-jäsenyysmahdollisuuksien käytön sisäpoliittisiin ja poliittisen kampanjoinnin tarkoitusperiin; suhtautuu myönteisesti liittymisneuvottelujen ensimmäisen kokonaisuuden avaamiseen ja odottaa seuraavien kokonaisuuksien seuraavan esimerkkiä;

32. on tietoinen siitä, että Ukrainan mahdollisella liittymisellä unioniin on merkittäviä talousarviovaikutuksia; korostaa kuitenkin, että suurin osa jälleenrakentamisen kustannuksista odotetaan katettavan muista rahoituslähteistä kuin EU:n talousarviosta ja että se edellyttää paitsi valtavia kansallisia voimavaroja myös kansainvälisten rahoituslaitosten, yksityisten investointien ja kumppanimaiden osallistumista; korostaa, että on tärkeää säilyttää ja vahvistaa edelleen jäsenvaltioiden ja Ukrainan julkista tukea laajentumisprosessille ja Ukrainan liittymiselle, mikä edellyttää EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla räätälöityä ja tosiasioihin perustuvaa viestintää, mukaan lukien miten löytää ratkaisuja merkittäviin

huolenaiheisiin, jotka koskevat liittymisen vaikutuksia talouden aloihin ja EU:n toimintapolitiikkoihin, kuten yhteiseen maatalouspolitiikkaan;

33. kehottaa neuvostoa, komissiota ja jäsenvaltioita soveltamaan mahdollisimman innovatiivista ajattelutapaa sen varmistamiseksi, että Ukrainan EU-jäsenyyttä koskevista keskusteluista ei muodostu kielteistä tekijää rauhanneuvotteluissa, muissa ehdokasmaissa tai Ukrainan sisäpolitiikassa; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan aktiivisesti ja rakentavasti osaa keskusteluihin ehdotuksista, joiden tarkoitus on edistää Ukrainan yhdistymistä Eurooppaan sekä samalla kuvastaa EU:n strategisia etuja ja ottaa huomioon liittymisneuvotteluja käyvissä maissa vallitseva dynamiikka, kuten Venäjän pyrkimykset heikentää julkista tukea EU:n laajentumiselle ja siihen liittymiselle, sekä edistämään Ukrainan ja Euroopan mantereen turvallisuutta tulevaisuudessa; toistaa kehotuksensa lisätä EU:n valmiuksia toimia yksinkertaistamalla päätöksentekoprosesseja, kuten ottamalla käyttöön määräenemmistöpäätös laajentumisprosessin välivaiheissa päätettäessä yksittäisten temaattisten kokonaisuuksien avaamisesta ja sulkemisesta täysin perussopimusten mukaisesti;

34. palauttaa mieliin aiemmin hyväksymänsä lausunnon Volynian joukkomurhasta ja pitää valitettavana, että presidentti Volodymyr Zelenskyi on äskettäin tarpeettomasti ja provosoimatta kärjistänyt tilannetta nimeämällä Ukrainan asevoimien eliittijoukon Ukrainan kapinallisarmeijan (UPA) sankarien mukaan; pitää valitettavana piittaamattomuutta puolalaisten tunteista ja UPAn kymmenille tuhansille uhreille ja heidän perheilleen aiheutuneesta surusta etenkin, kun ottaa huomioon, että Puola on osoittanut järkkymättömän tukensa Ukrainan taistelulle Venäjää vastaan; katsoo, että tällainen päätös horjuttaa naapuruussuhteita ja aiempia pyrkimyksiä löytää vastauksia ratkaisemattomiin ja kipeisiin tapahtumiin kahdenvälisissä historiallisissa suhteissa aidon ja vilpittömän sovinnonteon hengessä, eikä se ole eurooppalaisten arvojen mukaista; kehottaa tilanteen lieventämiseen ja uusiin yrityksiin hyvässä uskossa kohti sovintoa;

35. katsoo, että Ukrainan yhteistyö ja tulevaisuuteen suuntautuva politiikka naapurimaita kohtaan, mukaan lukien kahdenvälisten kiistojen ratkaiseminen ja historiallinen vuoropuhelu, vauhdittaa liittymisprosessin edistymistä, ja korostaa, että liittymisprosessia ei saisi käyttää väärin estämään ansioihin perustuvaa edistymistä EU:hun yhdentymisessä, eikä se saisi ohittaa unionin laajempia strategisten etuja, vaan tällaisiin kysymyksiin on puututtava pikemminkin avoimen vuoropuhelun ja aidon yhteistyön avulla;

IV Demokratia ja demokraattiset instituutiot

36. on tyytyväinen Ukrainan poikkeuksellisiin ponnisteluihin demokraattisten instituutioiden vahvistamiseksi sodan aikana; on

kuitenkin huolissaan lainsäädäntö- ja toimeenpanoelinten välisten suhteiden viimeaikaisesta heikkenemisestä; kehottaa painokkaasti kaikkia sidosryhmiä palauttamaan tuloksekkaat suhteet hallituksen ja Ukrainan parlamentin välille, ja kehottaa kaikkia Ukrainan poliittisia toimijoita, erityisesti tällä hetkellä vallassa olevia toimijoita, vaalimaan poliittista yhtenäisyyttä ja johdonmukaista ja osallistavaa päätöksentekoa ja kehottaa Ukrainan poliittisia voimia pysymään yhtenäisinä maan puolustuksen ja EU:hun yhdentymisen tiellä; kehottaa erityisesti Ukrainan viranomaisia kunnioittamaan vallanjaon periaatetta, monipuoluejärjestelmän moniarvoisuutta ja osallisuutta, ja sillä tavoin varmistamaan, että paikallisviranomaisten ja paikallisten itsehallintoelinten toimivaltaa ja oikeuksia noudatetaan ja oikeusvaltioperiaatetta ja vapauksia, mukaan lukien tiedotusvälineiden moniarvoisuutta, kunnioitetaan niiden demokraattisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti, joita ukrainalaiset niin päättäväisesti ja rohkeasti puolustavat; kehottaa EU:n toimielimiä syventämään yhteistyötään Ukrainan parlamentin kanssa;

37. korostaa jälleen sisäisen poliittisen yhtenäisyyden elintärkeää merkitystä Ukrainan pitkän aikavälin selviytymiskyvyn peruspilarina Venäjän federaation jatkuvaa hyökkäystä vastaan; muistuttaa lisäksi, että on tärkeää vaalia parlamentaarista moniarvoisuutta demokraattisen hallinnon kulmakivenä; korostaa, että kaikkien Ukrainan parlamentissa edustettuina olevien parlamentaaristen poliittisten voimien on tehtävä rakentavaa ja mielekästä yhteistyötä, jonka tavoitteena on vahvistaa poliittista, sotilaallista, taloudellista ja sosiaalista häiriönsietokykyä sekä EU:hun liittymiskriteerien täytäntöönpanoa;

38. muistuttaa Ukrainan parlamentin käänteentekevästä roolista uudistusten oikea-aikaisessa hyväksymisessä; painottaa, että on tärkeää kunnioittaa ja vahvistaa Ukrainan parlamentin institutionaalista roolia, ja tukee meneillään olevia uudistuspyrkimyksiä, joiden tarkoituksena on parantaa sen lainsäädäntövalmiuksia, toimeenpanovallan valvontaa ja vastuuvelvollisuutta kansalaisia kohtaan; on huolissaan tällaisten lakien hyväksymisen viivästymisestä ja kehottaa Ukrainan parlamenttia ja sen jäseniä ottamaan käyttöön nopeutetun menettelyn niiden nopeaa hyväksymistä varten lainsäädäntöehdotusten parlamentaarisesta valvonnasta kuitenkaan tinkimättä;

39. kehottaa Ukrainan hallitusta ja oppositiota tavoittelemaan aktiivisesti tapoja ja käytännön menettelyjä, kuten selvittämään uusia lähestymistapoja laaja-alaiseen poliittiseen yhteistyöhön, tekemään yhteistyötä, jotta edistetään EU:n uudistuksia Ukrainan kulkiessa kohti EU-jäsenyyttä; muistuttaa olevansa huolissaan Ukrainan parlamentin jäsenten ulkomaanmatkoja koskevista rajoituksista ja toistaa suosituksensa poistaa rajoitukset, jotka koskevat parlamentin jäsenten toimeksiantoon liittyviä poliittisia ulkomaanmatkoja;

suosittelee vahvistamaan Ukrainan parlamentin lainsäädännöllisiä valmiuksia laatia laadukkaampaa lainsäädäntöä ja torjua ”lainsäädännöllistä roskapostitusta”, jonka yhteydessä levitetään samaa aihetta koskevia rinnakkaisia huonolaatuisia lakiluonnoksia;

40. suhtautuu myönteisesti Ukrainan jatkuvaan osallistumiseen itäiseen kumppanuuteen ja Euronestin parlamentaariseen edustajakokoukseen; suhtautuu myönteisesti Ukrainan parlamentin oppositiojäsenten osallistumiseen sen kokouksiin;

41. korostaa, että on tärkeää vaalia rakentavaa poliittista kulttuuria ja edistää luottamukseen perustuvaa yhteistyötä Ukrainan poliittisten puolueiden välillä; panee merkille Ukrainan parlamentaarikkojen aktiivisen osallistumisen rauhaa ja demokratiaa koskeviin Jean Monnet -vuoropuheluihin Ukrainan Verhovna Radan kanssa ja että toiminta aloitettiin lokakuussa 2016, mistä tulee tänä vuonna kuluneeksi kymmenen vuotta; kiittää tätä menettelytapaa, koska se on kestävä ja rakentava puolueiden välisen vuoropuhelin väline, joka on auttanut johtoa ja kaikkia Verhovna Radan parlamentaarisia ryhmittymiä ja ryhmiä rakentamaan institutionaalisia uudistuksia koskevaa yhteisymmärrystä; kannustaa Verhovna Radaa kokoontumaan uudelleen, jotta voidaan koota yhteen uudistukset, joita tarvitaan Ukrainan liittymisprosessia varten;

42. kiittää Ukrainaa siitä poikkeuksellisesta työstä, jota maassa on tehty valmistauduttaessa demokraattisiin vaaleihin, jotka pidetään sen jälkeen, kun sotatilalaki on kumottu, ja vaatii, että vapaiden ja oikeudenmukaisten vaalien edellyttämien normien ja edellytysten täyttämiselle annetaan riittävästi aikaa; muistuttaa, että laajalti tunnustettujen demokraattisten periaatteiden ja Ukrainan perustuslain mukaan vaaleja ei voida järjestää sodan aikana ja sotatilalain vallitessa ja että ne edellyttävät hyvää yleistä turvallisuustilannetta, riittävästi valmistautumisaikaa ja pääsyä tietoon noudatettavista kansainvälisistä normeista; katsoo siksi, että on epäasianmukaista, että Yhdysvaltojen hallinto painostaa Ukrainaa järjestämään vaalit, vaikka Venäjän hyökkäyssota jatkuu edelleen ja Ukrainassa vallitsee sotatilalaki, ja katsoo, että tämä ei palvele demokraattisen legitimiteetin tarkoitusta;

43. toteaa, että Ukrainan parlamentin perustamat työryhmät tekevät tärkeää työtä vaalilainsäädännön kehittämiseksi ensimmäisiä sodanjälkeisiä vaaleja varten; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tarjoamaan apua Ukrainan vaalilainsäädännön uudistamisessa, muun muassa poistamaan esteet, jotka estävät asuinsijoiltaan siirtymään joutuneita henkilöitä osallistumasta parlamentti- ja presidentinvaaleihin, sekä tarjoamaan taloudellista apua erityisesti äänestysten järjestämiseksi Ukrainan ulkopuolella; suosittelee, että Euroopan unioni perustaa pitkän aikavälin vaalitarkkailuvaltuuskunnan ja tukee sitä täysimittaisesti;

44. muistuttaa, että Venäjän hyökkäyssotaa käydään myös tiedotusalalla ja tuomitsee jyrkästi Venäjän pyrkimykset kiistää Ukrainan instituutioiden legitiimiys; painottaa, että Venäjän kognitiivinen sodankäynti kohdistuu Ukrainan saamaan julkiseen tukeen eurooppalaisissa demokratioissa, ja keinoina se käyttää muun muassa eri poliittisten puolueiden tukemista; vaatii siksi, että Ukraina saa Moldovan tasavallalle annetun avun tavoin EU:n apua ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän torjumiseen sodanjälkeisten vaaliensa aikana, ja kehottaa Ukrainaa ja EU:ta yhdistämään voimansa tätä tarkoitusta varten;

45. pitää myönteisenä parlamentin lähetysten aloittamista uudelleen, mikä on vahvistanut Ukrainan demokraattista legitiimiyttä; ottaa huomioon haasteet, jotka liittyvät moniarvoisten tiedotusvälineiden ylläpitämiseen sodanaikaisissa olosuhteissa; korostaa, että tällaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa käyttöön otetut rajoitukset eivät ole luonteeltaan pysyviä ja että niitä olisi tarkistettava ja mukautettava säännöllisesti, jos se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista, muuttuvan tilanteen mukaisesti; korostaa, että sodan jatkaminen ei sinänsä oikeuta rajoitusten rajoittamatonta jatkamista ja että Ukrainan selviytymiskyvyn vahvistuessa tällaisia toimenpiteitä olisi vähitellen kevennettävä siten, että voimaan jäävät vain ne, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä ja oikeasuhteisia kansalliseen turvallisuuteen nähden;

V Oikeusvaltioperiaate ja oikeuslaitoksen uudistukset

46. on tyytyväinen siihen, että EU:n ja Ukrainan välillä hyväksyttiin joulukuussa 2025 ensisijaisia uudistuksia koskeva kymmenenkohtainen suunnitelma (niin sanottu Kos-Katška-suunnitelma) tärkeänä askeleena kohti oikeusvaltion lujittamista, oikeuslaitoksen uudistamista ja korruption vastaisten toimien vahvistamista; suhtautuu myönteisesti käynnissä olevaan työhön suunnitelman täytäntöönpanemiseksi, ja kannustaa Ukrainaa siirtymään avainuudistuksissa neuvottelu- ja työryhmävaiheesta eteenpäin, jotta se voisi saavuttaa konkreettisia tuloksia mahdollisimman pian; korostaa, että ukrainalainen ajatushautomoyhteisö arvioi suunnitelman täytäntöönpanoasteen olevan vuoden 2026 puolivälissä noin 15 prosenttia, mitä voidaan pitää Ukrainan kannalta epätyydyttävänä;

47. korostaa suunnitelman oikea-aikaisen ja täydellisen täytäntöönpanon merkitystä muun muassa selkeästi määriteltyjen välitavoitteiden, mitattavissa olevien indikaattoreiden ja tehokkaiden seurantamekanismien avulla; ilmaisee huolensa vähäisestä edistymisestä tietyillä painopistealoilla ja kehottaa Ukrainan viranomaisia nopeuttamaan täytäntöönpanoa selkeiden vertailuarvojen ja jatkuvan poliittisen sitoutumisen perusteella, koska oikea-aikainen, uskottava ja tehokas täytäntöönpano on olennaisen tärkeää Ukrainan demokraattisen selviytymiskyvyn vahvistamiseksi ja sen EU-jäsenyysprosessin edistämiseksi;

48. suhtautuu myönteisesti EU:n, Liettuan ja Tanskan käynnistämään Ukraina2EU-lippulaiva-aloitteeseen, johon Ruotsi, Irlanti ja Puola myöhemmin liittyivät ja joka antaa kohdennettua apua Ukrainan valtion instituutioille, kun ne askel askeleelta etenevät kohti EU:hun liittymisprosessin suorittamista ja valmistautuvat EU:n jäsenyyteen; korostaa tämän kaltaisten teknistä apua tarjoavien hankkeiden merkitystä ja kehottaa jatkamaan niiden tukemista ja ottamaan mukaan enemmän jäsenvaltioita; kiittää myös kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden tekemää täytäntöönpanon valvontatyötä ja niiden uudistusten edistämiseen antamaa tukea;

49. suhtautuu myönteisesti Ukrainan edistymiseen oikeuslaitoksen uudistamisessa ja korruption torjunnassa ja katsoo, että edistys on merkittävää siihen nähden, että maa on sodan aiheuttaman poikkeuksellisen paineen alla; kehottaa jatkuvaan ja nopeutettuun edistymiseen näillä kriittisillä aloilla, koska vahva oikeusvaltioperiaate mahdollistaa jälleenrakentamisen ja talouden elpymisen avoimuuden ja vastuuvelvollisuuden ja lisää investointihaluja ja kansainvälisten kumppaneiden luottamusta; suhtautuu myönteisesti toukokuussa 2025 hyväksytyn oikeusvaltiota koskevan etenemissuunnitelman täytäntöönpanoon ja korostaa, että tämä edistyminen lisää suoraan kansalaisten luottamusta valtion instituutioihin;

50. on edelleen huolissaan siitä, ettei kansainvälisesti arvioituja tuomareita ole nimitetty Ukrainan perustuslakituomioistuimeen; kehottaa Ukrainan parlamenttia hyväksymään perustuslakituomioistuinta koskevan lain Venetsian komission lausuntojen mukaisesti ja varmistamaan avoimen valintamenettelyn, johon osallistuu kansainvälisiä asiantuntijoita ja jonka nimitykset edellyttävät kahden kolmasosan enemmistöä parlamentissa; kehottaa Ukrainaa hyödyntämään saatavilla olevaa kansainvälistä asiantuntemusta ja apua oikeuslaitoksen uudistamisessa, mutta toteaa samalla, että institutionaalinen kehitys edellyttää laajempia toimenpiteitä tuloksellisuuden ja riippumattomuuden parantamiseksi; kehottaa edistämään Ukrainan kansallisen asianajajaliiton kokonaisvaltaista uudistusta ensisijaisena asiana vuonna 2026;

51. kehottaa Ukrainaa panostamaan lisätoimiin oikeuslaitoksen viranhaltijoiden ammattimaisuuden ja lahjomattomuuden varmistamiseksi; korostaa, että oikeuslaitokseen tehtyjen nimitysten on oltava avoimia ja että korruptiorikoksia on tutkittava ja niistä on määrättävä vaikuttavia seuraamuksia kaikilla tasoilla; kannustaa Ukrainaa uudistamaan valtakunnansyyttäjän valinta- ja erottamismenettelyt ja rajoittamaan kohtuutonta vaikutusvaltaa yksittäisissä tapauksissa, muun muassa tapausten automaattisen jakamisen kautta ja rajoittamalla oikeutta tutustua asiakirja-aineistoon; kannustaa oikeuslaitosta jatkamaan investointeja uusiin teknologioihin, jotta voidaan auttaa selviytymään henkilöstövajeesta ja suuresta työtaakasta; kiittää oikeuslaitosta

siitä, että se on jatkanut työtään haastavissa olosuhteissa, ja Ukrainan kansalaisyhteiskuntaa oikeusvaltion uudistusten täytäntöönpanon seurannasta;

52. kehottaa uudistamaan Ukrainan turvallisuuspalvelun (SBU) ja valtion tutkintaviraston (SBI) presidentti Zelenskyin 2. tammikuuta 2026 julkistaman aloitteen pohjalta ja keskittymään siinä erityisesti vastatiedusteluun, terrorismin torjuntaan ja muihin turvallisuusuhkiin sekä vallan väärinkäyttöön ja ihmisoikeuksien vaalimiseen; arvostaa toimia, joita on toteutettu näiden instituutioiden uudistamiseksi sodan aikana; pitää kuitenkin valitettavana, että valtion tutkintaviraston uudistusta koskevaa lakiehdotusta ei ollut hyväksytty Ukrainan parlamentin täysistunnossa huhtikuun 2026 loppuun mennessä; panee merkille Ukrainassa toteutettavan EU:n neuvontaoperaation panokset sen Euroopan yhdentymistä koskevaan tärkeään työhön, myös turvallisuusalan uudistukseen, oikeusvaltioperiaatteeseen ja vastuuvelvollisuuteen liittyvät;

53. kehottaa tarkistamaan rikosprosessilakia ja siihen liittyvää lainsäädäntöä, jotta voidaan varmistaa nopea ja laadukas oikeudenkäyttö, erityisesti tarkistamalla säännöksiä, joissa säädetään tutkinnan automaattisesta lopettamisesta esitutkinnan määräaikojen päättymisen ja lyhennettyjen tutkinta-aikojen vuoksi, sillä ne vaarantavat monimutkaisten rikostapausten, myös korkean tason korruptiotapausten, tehokkaan tutkinnan; kehottaa myös Ukrainan viranomaisia puuttumaan tutkintavankeuskäytäntöihin ja menettelyllisten oikeuksien väärinkäyttöön; kannustaa lisäämään avoimuutta julkisten tietojen saatavuudessa ja huomioimaan kuitenkin samalla sodanaikaiset turvallisuusvaatimukset; pitää myönteisenä uuden lobbausta koskevan lain käyttöönottoa;

54. kehottaa painokkaasti Ukrainan viranomaisia pidättäytymään poliittisista syistä käytävistä oikeudenkäynneistä, ja tuomitsee henkilöpakotteiden käyttöönoton opposition ja kansalaisjärjestöjen johtajia ja edustajia vastaan; korostaa, että tällaiset käytännöt saattavat heikentää demokraattisia normeja ja kansalaisten luottamusta;

55. kehottaa Ukrainan viranomaisia poistamaan kansallisesta lainsäädännöstä yleisesti tunnustettujen eurooppalaisten ja kansainvälisten parlamentaarisen riippumattomuuden normien, kuten edustajien vapaan mandaatin, vallanjaon ja oikeusvarmuuden periaatteen loukkaukset, kun niissä on kyse Ukrainan parlamentin jäsenen aseman virheellisestä rinnastamisesta viranhaltijan asemaan; painottaa, että Ukrainan parlamentin jäsenillä on edustuksellinen mandaatti, eivätkä he ole osa hallinnollista hierarkiaa, heitä ei nimetä virkaan, eivätkä he suorita virkatehtäviä, minkä myötä heidän ei voi kansallisessa lainsäädännössä määrittää olevan viranhaltijoita;

VI Korruption torjunta

56. pitää myönteisenä, että erikoistuneet korruptiontorjuntavirastot ovat edistyneet korkean profiilin tapausten paljastamisessa ja syytteeseenpanossa ja antaa tunnustusta väärinkäytösten paljastamisjärjestelmien täytäntöönpanosta; korostaa, että viimeaikainen korkean tason korruption paljastaminen on osoitus sekä tarpeesta jatkaa korruption torjuntaa että toimista sen onnistumiseksi; toteaa, että Ukraina on menestynyt huomattavasti korruption tutkinnassa ja syytteeseenpanossa; korostaa, että korkean tason korruptiotapauksia koskevien tutkimusten, syytetoimien ja lopullisten tuomioiden vankat ja peruuttamattomat tulokset ovat edelleen olennaisia; varoittaa, että mahdolliset takapakit korruption vastaisissa uudistuksissa heikentäisivät merkittävästi kansalaisten luottamusta ja Ukrainan etenemistä kohti EU:n jäsenyyttä;

57. suhtautuu myönteisesti uusien työntekijöiden laajamittaiseen rekrytointiin Ukrainan kansalliseen korruptiontorjuntavirastoon (NABU) ja korruptiontorjunnan erityissyyttäjänvirastoon (SAPO); pitää lisäksi myönteisenä korruptiontorjuntaviraston kehitysstrategian hyväksymistä ja korruptiontorjunnan erityissyyttäjänvirastoon institutionaalista kehitysstrategiaa koskevan työn aloittamista;

58. korostaa keskeisten korruption torjuntaan erikoistuneiden virastojen, kuten Ukrainan kansallisen korruptiontorjuntaviraston, tärkeää työtä sekä kansalaisyhteiskunnan ponnisteluja hallinnon korruptionvastaisten viranomaisten riippumattomuuden säilyttämiseksi ja tehokkuuden lisäämiseksi; suhtautuu myönteisesti korruptiontorjunnan erityissyyttäjänviraston valintakomitean kansainvälisten jäsenten nimittämiseen ja ilmaisee huolensa yhteen ukrainalaiseen jäseneen liittyvistä eettisistä kysymyksistä; suhtautuu myönteisesti ehdokkaiden haastatteluissa saavutettuun merkittävään edistykseen kansainvälisen asiantuntijoiden julkisen neuvoston ja tuomareiden pätevyyden varmistavan korkean toimikunnan toteuttaman korruptiontorjunta-asioita käsittelevän erityistuomioistuinta koskevan perusteellisen, riippumattoman, osallistavan ja avoimen prosessin kautta;

59. vaatii Ukrainan viranomaisia takaamaan kansallisen korruptiontorjuntaviraston ja korruptiontorjunnan erityissyyttäjänviraston institutionaalisen ja toiminnallisen riippumattomuuden; tuomitsee kaiken korruption vastaisiin laitoksiin kohdistuvan poliittisen puuttumisen, välineellistämisen tai pelottelun, mukaan lukien perusteettomat tarkastukset, syytteeseenpanot tai operatiiviset rajoitukset, ja vaatii lopettamaan välittömästi turvallisuus- ja tiedustelupalvelujen, mukaan lukien Ukrainan turvallisuuspalvelun, painostuksen; korostaa, että kansallisen korruptiontorjuntaviraston ja korruptiontorjunnan erityissyyttäjänviraston turvaaminen on oikeusvaltioperiaatteen,

Ukrainan liittymisprosessin ja kansainvälisen tuen uskottavan käytön keskeinen edellytys;

60. muistuttaa, että kansallisen korruptiontorjuntaviraston on parannettava varallisuusilmoituksen tarkastusmenettelyjään ja keskitettävä toimensa korkean tason virkamiehiin riskialoiksi katsotuilla aloilla; kehottaa Ukrainaa panemaan täysimääräisesti täytäntöön varojen takaisinperintä- ja hallinnointiviraston uudistuksen, mukaan lukien tarvittavat säännöt; pitää valitettavana, että muut lainvalvontaviranomaiset kuin korruption torjuntaan erikoistuneet elimet ovat edistyneet vain vähän korruptiontorjuntatapauksia koskevien tulostensa parantamisessa;

61. pitää Ukrainan jäsenyyttä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön lahjontaa käsittelevässä työryhmässä myönteisenä askeleena kohti täysjäsenyyttä ja jäsenyyttä ja lisävahvistuksena Ukrainan sitoutumisesta kansainvälisiin avoimuutta ja hyvää hallintotapaa koskeviin normeihin; panee merkille Ukrainan edistymisen lahjonnan vastaisen lainsäädännön täytäntöönpanossa kansainvälisten liiketoimien osalta osoituksena siitä, että maa integroituu vastuullisten taloudellisten toimijoiden maailmanlaajuiseen yhteisöön, ja rohkaisee Ukrainaa jatkamaan tällä edistymisen tiellä;

62. muistuttaa järjestäytyneen rikollisuuden jatkuvan torjunnan merkityksestä; kehottaa ryhtymään lisätoimiin huijausten ja verkkopetosten torjumiseksi Ukrainassa;

VII Perusvapaudet ja ihmisoikeudet

63. kiittää Ukrainaa siitä, että se on sitoutunut perusoikeuksien kunnioittamiseen meneillään olevasta Venäjän hyökkäyssodasta huolimatta, ja panee tyytyväisenä merkille erityisesti kansallisia vähemmistöjä koskevan etenemissuunnitelman; kannustaa Ukrainaa jatkamaan jäsenneltyä ja rakentavaa vuoropuhelua naapurijäsenvaltioiden kanssa kansallisten vähemmistöjen jäsenten oikeuksista eurooppalaisten normien ja Venetsian komission suositusten mukaisesti; arvostaa Ukrainan viranomaisten ponnisteluja koulutusjärjestelmän uudistamiseksi ja toivoo, että vuonna 2027 voimaan tulevat koulutuslain säännökset eivät heikennä vähemmistöjen oikeutta koulutukseen äidinkielellään;

64. kehottaa Ukrainaa varmistamaan jatkuvan tuen sananvapaudelle ja tiedotusvälineiden riippumattomuudelle; kehottaa Ukrainaa varmistamaan, että sotatilalain rajoitukset ovat ehdottoman välttämättömiä ja oikeasuhteisia; kehottaa tutkimaan ripeästi, riippumattomasti ja tehokkaasti pelottelua ja suoraa häirintää sekä toimittajiin ja tiedotusvälineisiin kohdistuvaa epäsuoraa painostusta; muistuttaa riittävän rahoituksen ratkaisevasta roolista julkisen yleisradiotoiminnan riippumattomuuden varmistamisessa, jotta yleisradio voi täyttää Ukrainan lainsäädännössä vahvistetun

tehtävänsä, ja kehottaa Ukrainan viranomaisia varmistamaan, että julkisesti rahoitettujen tiedotusvälineiden tuottama sisältö edustaa Ukrainan poliittista ja yhteiskunnallista moniarvoisuutta;

65. kannustaa hyväksymään lain nro 13597, jolla vahvistetaan oikeudellista suojaa syrjintää, viharikoksia ja vihapuhetta vastaan rodun, ihonvärin, poliittisen, uskonnollisen ja muun vakaumuksen, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, kansalaisuuden, etnisen, sosiaalisen tai ulkomaisen alkuperän, iän, terveydentilan, vammaisuuden, perheaseman ja omaisuuden, perheoikeuksien ja velvollisuuksien, asuinpaikan, kielen, ammatin tai muiden syiden perusteella assosiaatiosopimukseen ja EU:hun liittymisprosessiin liittyvien Ukrainan sitoumusten mukaisesti;

66. panee tyytyväisenä merkille Ukrainan jatkuvat pyrkimykset nykyaikaistaa siviililainsäädäntöään; korostaa, että on tärkeää varmistaa, että tällaiset uudistukset ovat täysin tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä koskevien eurooppalaisten normien mukaisia, mukaan lukien naisten ja hlbtiq+-henkilöiden oikeuksien suojelu; suhtautuu myönteisesti Ukrainan korkeimman oikeuden vastikään tekemään päätökseen tunnustaa samaa sukupuolta oleva pariskunta tosiasialliseksi perheeksi; kehottaa hyväksymään lakiehdotuksen nro 9103 rekisteröidyn parisuhteen oikeudellisesta tunnustamisesta Ukrainassa;

67. on tyytyväinen Ukrainan kansalaisyhteiskunnan suorittamaan tarkasteluun ja vaikuttamiseen, minkä seurauksena Ukrainan lainsäätäjät lupasivat peruuttaa perhelainsäädännön muutosluonnokset, joiden nojalla tuomioistuimet olisivat voineet hyväksyä 14-vuotiaiden tyttöjen lapsiavioliiton poikkeustapauksissa; kehottaa Ukrainan parlamenttia varmistamaan, että nämä säännökset todellakin peruutetaan pysyvästi;

68. kehottaa Ukrainaa hyväksymään henkilötietojen suojaa koskevan pysähdyksissä olevan lainsäädännön;

69. suhtautuu myönteisesti laitoshoidosta luopumista koskevan strategian hyväksymiseen sekä esteettömyyttä ja kuntoutuspalvelu-uudistusta koskevaan työhön; korostaa kuitenkin tarvetta antaa nopeasti vammaisten kuntoutusta koskevaa lainsäädäntöä ja varmistaa, että nämä osallistavat uudistukset saavuttavat paikallisen ja yhteisön tason;

70. ottaa huomioon hyväksytyn lain, jonka nojalla Ukrainan ortodoksiset seurakunnat voivat erota Moskovan patriarkaatin alaisuudesta ja päättää vapaasti uudesta hierarkkisesta sidossuhteestaan; panee merkille, että elokuussa 2024 romanialaiset ortodoksiset seurakunnat Ukrainassa esittivät ”Romanian Orthodox Church in Ukraine” -nimisen uskonnollisen yhdistyksen tunnustamista koskevan pyynnön, jota Moskovan patriarkaatin alaisuudesta eronneet seurakunnat saattavat noudattaa; kehottaa Ukrainan

viranomaisia rekisteröimään viipymättä uskonnollisen ”Romanian ortodoksinen kirkko Ukrainassa” -yhdistyksen;

VIII Kansalaisyhteiskunnan rooli

71. antaa tunnustusta siitä, että Ukrainan kansalaisyhteiskunta on pysynyt aktiivisena sodanaikaisista vaikeuksista huolimatta; kehottaa kaikkia Ukrainan viranomaisia varmistamaan kansalaisyhteiskunnan ja työmarkkinaosapuolten järjestelmällisen ja mielekkään kuulemisen varmistaakseen, että niiltä saatu palaute otetaan asianmukaisesti huomioon, ja torjumaan kaikenlaista kansalaisyhteiskunnan organisaatioihin kohdistuvaa poliittista painostusta; kehottaa Ukrainaa hyväksymään kansalaisten muutoksenhakulain hyvän hallintotavan ja kansalaisten osallistumisen varmistamiseksi; ottaa huomioon kansalaisyhteiskunnan merkityksen Ukrainan kansan selviytymiskyvyn tehostamisessa sodan aikana, ja korostaa kansalaisyhteiskunnan ratkaisevaa roolia Ukrainan sodan jälkeisessä kestävässä elpymisessä;

72. suhtautuu myönteisesti digitaalisten demokratian välineiden käyttöön, mukaan lukien sähköiset vetoomukset ja avoimet kirjeet, ja tukee jäsennellympien ja institutionaalisempien kansalaisvaikuttamisen muotojen käyttöä, myös maahanmuuttajayhteisöjen kohdalla;

73. kehottaa komissiota sisällyttämään järjestelmällisesti Ukrainan kansalaisyhteiskunta ja muut keskeiset yhteiskunnalliset järjestöt ja laitokset EU:n rahoitustuen ja uudistusten suunnitteluun ja seurantaan;

74. pitää myönteisenä eurooppalaisten ja kansainvälisten kansalaisjärjestöjen panosta kokemusten vaihdossa ja Ukrainan kansalaisyhteiskunnan tukemisessa, erityisesti niiden sitoutumista Ukrainaan ja ukrainalaisiin kohdistuvien Venäjän disinformaatiokampanjoiden torjumiseen EU:ssa; kehottaa tehostamaan edelleen yhteistyötä näiden järjestöjen kanssa, jotta voidaan suojella perusoikeuksia, vahvistaa tietoon liittyvää häiriönsietokykyä ja tukea uskottavaa julkista keskustelua;

IX Sisämarkkinoiden yhdentyminen

75. korostaa, että on tärkeää, että Ukraina jatkaa asteittaista yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin, joista on taloudellista hyötyä molemmille osapuolille, Ukrainalle ja jäsenvaltioille; painottaa, että tämä on ratkaiseva osa EU:n taloudellista tukea Venäjän hyökkäysten torjunnassa ja Ukrainan teollisuuden valmistamisessa toimimaan EU:n sisämarkkinoilla; suosittelee, että Ukraina noudattaa kymmentä painopistettä, jotka esitellään EU:n ja Ukrainan pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen ensisijaisessa toimintasuunnitelmassa;

76. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon tiiviit yhteydet jälleenrakentamisen ja Ukrainan tulevan yhdentymisen EU:n sisämarkkinoihin yhdentymisen välillä; korostaa, että jälleenrakennussuunnitelmaan olisi sisällytettävä toimenpiteitä, joilla edistetään sääntelyn yhdenmukaistamista ja tuetaan investointeja kriittiseen infrastruktuuriin, liikenneverkkoihin ja rautatieyhteyksiin, mikä helpottaa sisämarkkinanormien noudattamista ja tehostaa kauppaa ja taloudellista yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa;

77. suhtautuu myönteisesti Ukrainan liittymiseen verkkovierailupalvelujen käyttö kotimaan hinnalla -järjestelmään tammikuussa 2026, mikä tarjoaa Ukrainan väestölle yhden konkreettisimmista ja välittömästi tuntuvista eduista heidän maansa liittymisprosessin aikana;

78. suhtautuu myönteisesti siihen, että Ukraina on lisännyt toimia kantojensa yhdenmukaistamiseksi EU:n ja Maailman kauppajärjestön kanssa; kannustaa tiiviiseen koordinointiin EU:n kanssa kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa, jotta voidaan varmistaa Ukrainan asteittainen yhdentyminen EU:n sisämarkkinoihin ja vahvistaa sen osallistumista globaaleihin arvoketjuihin;

X Puolustusyhteistyö

79. toteaa, että Ukrainan puolustusteollisuudesta on tullut elintärkeä ja täydentävä osa Euroopan turvallisuutta, erityisesti droonien tuotantokapasiteetin sekä taistelussa testattujen miehittämättömien järjestelmien, elektronisen sodankäynnin ja taistelukentän ohjelmistojen innovoinnin osalta;

80. suhtautuu siksi myönteisesti turvallisuus- ja puolustusasioita koskevan yhteistyön lisäämiseen Ukrainan sekä EU:n ja sen jäsenvaltioiden välillä erityisesti Euroopan rauhanrahaston kautta ja kehottaa tehostamaan yhteistyötä Euroopan turvallisuutta edistävän välineen (SAFE) ja Euroopan puolustusteollisuusohjelman (EDIP) puitteissa, jotta voidaan vastata Ukrainan kriittisiin puolustustarpeisiin ja helpottaa Ukrainan puolustusteollisuuden integrointia EU:n teolliseen ekosysteemiin; korostaa, että Ukrainan liittyminen Euroopan puolustusrahastoon assosioituneena maana on tärkeää, ja kehottaa käymään tarvittavia neuvotteluita nopeasti; suhtautuu myönteisesti puolustusteollista yhteistyötä käsittelevän EU:n ja Ukrainan työryhmän perustamiseen ja EU:n BraveTech-aloitteeseen; kehottaa EU:ta tukemaan Ukrainan puolustusalan teollista ja teknologista perustaa Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan puitteissa, myös Euroopan puolustusteollisuusohjelman ja tulevan Euroopan kilpailukykyrahaston kautta; toteaa, että Ukrainan asiantuntemus taistelukentällä on jälleen todistettu Lähi-idässä Persianlahden valtioiden puolustamisessa; muistuttaa, että Ukrainalla on Euroopan kokeneimmat sotilasjoukot;

81. korostaa, että on strategisesti tärkeää järjestää säännöllisiä yhteisiä sotilaallisia harjoituksia ja ottaa Ukraina asteittain mukaan EU:n johtamiin koulutus- ja toimintakehyksiin keinona parantaa valmiutta, yhteentoimivuutta eurooppalaisten joukkojen kanssa sekä mukautumista Naton standardeihin; kehottaa lisäksi lisäämään unionin ja Ukrainan välisiä yhteisiä investointialoitteita puolustusteollisuuden alalla, mukaan lukien sotilaskaluston yhteiskehittäminen ja yhteistuotanto, mikä vahvistaisi Ukrainan itsepuolustusvalmiuksia; kehottaa toteuttamaan kestäviä toimenpiteitä, joilla vahvistetaan Ukrainan ja Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan välisiä yhteyksiä, vähennetään strategisia riippuvuuksia ja edistetään pitkän aikavälin turvallisuutta ja vakautta Euroopan mantereella;

82. korostaa, että on strategisesti tärkeää tehostaa sotilaallista liikkuvuutta Ukrainan puolustuksen ja selviytymiskyvyn tukemiseksi ja varmistaa, että Ukrainan joukkoihin lähetetään nopeasti kalustoa ja humanitaarista apua; korostaa Mustanmeren rantavaltioiden ja itäisen rajan maiden ratkaisevaa roolia turvallisten kauttakulkureittien helpottamisessa, materiaalien ennakoivassa käyttöön asettamisessa ja Ukrainan kanssa tehtävässä yhteisessä operatiivisessa koordinoinnissa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan infrastruktuuria, yhteentoimivuutta ja logistisia puitteita näillä alueilla muun muassa yhteisten harjoitusten ja kohdennettujen investointien avulla Ukrainan operatiivisten valmiuksien parantamiseksi, sen alueellisen koskemattomuuden vahvistamiseksi ja hyökkäysten estämiseksi edelleen;

83. suhtautuu myönteisesti Ukrainan veteraanipolitiikkaa koskevan strategian 2030 hyväksymiseen; korostaa, että on tärkeää integroida ukrainalaiset sotaveteraanit uudelleen siviilielämään tärkeänä osana Ukrainan pitkän aikavälin elpymistä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta; korostaa vammaisten veteraanien kasvavaa määrää ja tarvetta vahvistaa esteettömyystoimien ja vammaisten henkilöiden oikeuksien täytäntöönpanoa; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan Ukrainaa edelleen tässä asiassa; tunnustaa ukrainalaisten veteraanien kokemuksen strategisen arvon Euroopan turvallisuudelle ja puolustukselle, mukaan lukien heidän ainutlaatuinen tietämyksensä nykyaikaisessa sodankäynnissä, kuten miehittämättömien järjestelmien torjunnassa, lääketieteessä taistelukentällä ja haavoittuneiden evakuoinnissa suuren intensiteetin konflikteissa; korostaa tarvetta estää heidän altistumisensa sosiaaliselle syrjäytymiselle ja vihamieliselle manipuloinnille, myös Venäjän federaation toimesta;

84. kehottaa komissiota kehittämään asianmukaiset lainsäädäntökehykset, jotta Ukrainan ainutkertaisia sotakokemuksia pelastuspalvelusta, kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyvystä, disinformaation torjunnasta ja täysimittaisen sotilaallisen hyökkäyksen aikaisesta hallinnosta voidaan hyödyntää unionin varautumis-, häiriönsietokyky- ja turvallisuuspolitiikassa;

85. antaa tunnustusta siitä, että EU:n ulkopuoliset maat ja kansainväliset kumppanit ovat antaneet Ukrainalle merkittävää poliittista, taloudellista, humanitaarista ja sotilaallista apua Venäjän federaation aloitettua täysimittaisen sotilaallisen hyökkäyksensä vuonna 2022; korostaa, että tämä laaja tukiliittouma kuvastaa yhteistä sitoutumista kansainvälisen oikeuden ja YK:n peruskirjassa vahvistettujen periaatteiden noudattamiseen; tuo tässä yhteydessä esiin Yhdysvaltojen antamaa merkittävää panosta, sillä se on antanut sotilaallista apua yli 66,9 miljardin Yhdysvaltain dollarin arvosta; tuo esiin myös Yhdistyneen kuningaskunnan, Kanadan, Japanin, Norjan, Uuden-Seelannin ja Australian merkittävää roolia, sillä ne ovat yhtyneet Venäjän federaation vastaisiin kansainvälisiin pakotteisiin ja olleet antamassa Ukrainan armeijalle tukea ja henkilöstön koulutusta sekä humanitaarista apua ja makrotaloudellista rahoitusapua; panee merkille Turkin toimittaman merkittävän avun, johon sisältyy sotilaallista ja humanitaarista tukea ja diplomaattisia toimia; antaa lisäksi tunnustusta Moldovan tasavallan toimittamasta humanitaarisesta avusta ja toteaa sen osoittaneen alueellista solidaarisuuttaVenäjän hyökkäyksen jatkuessa;

XI Alueellinen yhteistyö ja hyvät naapuruussuhteet

86. panee tyytyväisenä merkille, että Ukrainan ja Unkarin (ja Slovakian) välisessä kiistassa Venäjän öljyn toimitusten keskeytyksistä Druzhba-putken kautta on pääsy sopuun; korostaa, että kiistan vuoksi Unkarissa ja Slovakiassa ei ollut pulaa öljyn tarjonnasta, kun otetaan huomioon, että Adria-putken kautta kulkevat kuljetusmahdollisuudet olivat myös helposti saatavilla, ja niiden lisäetuna on, että niillä ei rahoiteta Venäjän taloutta; panee merkille, että unkarilaiset yritykset ovat lisänneet Venäjän energian tuontiaan Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen alusta lähtien EU:n politiikan vastaisesti; toteaa, että Unkarin polttoainehinnat ovat EU:n keskiarvoa korkeammat ja että Adria-putken kautta tapahtuvaa kustannusten nousua koskevat väitteet olivat kuvitteellisia;

87. korostaa kaikkien jäsenvaltioiden, ei ainoastaan Unkarin ja Slovakian hallitusten, velvollisuutta luopua asteittain riippuvuuksista Venäjän energiainfrastruktuurista;

88. tuomitsee Unkarin lainvalvontaviranomaisten aiemmat toimet Ukrainan Oštšadbankin henkilöstön pidätysten yhteydessä sekä käteisen ja kullan takavarikoinnissa, vaikka Unkarin tulli oli ne etukäteen hyväksynyt asianmukaisesti; pitää myönteisenä, että kiista saatiin äskettäin ratkaistua;

XII Sosioekonomiset uudistukset

89. on tyytyväinen Ukrainan julkishallinnon uudistuksen hyväksymiseen ja suhtautuu myönteisesti Ukrainan meneillään olevaan käytännön liittämiseen EU:n hallintorakenteisiin sekä talous-, sääntely- ja turvallisuuskehyksiin; kannustaa Ukrainan hallitusta omaksumaan

systeemisen lähestymistavan julkishallinnon uudistamiseen ja julkiseen varainhoitoon, varmistamaan yhdenmukaisuuden nykyisen etenemissuunnitelman kanssa ja parantamaan tehokkuutta; suhtautuu myönteisesti julkisen varainhoidon kattavan uudistusstrategian hyväksymiseen vuosiksi 2026–2030 ja kannustaa saattamaan nopeasti päätökseen ja hyväksymään julkishallinnon uudistamista koskevan strategian vuosiksi 2026–2030; on tyytyväinen Liettuassa saatuihin kokemuksiin perustuvan Create Ukraine -ohjelman menestykseen, sillä sen avulla Ukrainan julkiselle sektorille voidaan palkata nuoria ukrainalaisia, joilla on arvokasta kansainvälistä kokemusta; kannustaa laajentamaan sitä ja vastaavia aloitteita, joilla houkutellaan ammattilaisia takaisin Ukrainaan ja edistetään sen liittymistä EU:hun ja sodan jälkeistä jälleenrakennusta;

90. suhtautuu myönteisesti Ukrainan taloudellisen turvallisuuden viraston ja sen varojen takaisinperintä- ja hallinnointiviraston uudistamiseen; suhtautuu myönteisesti Ukrainan valtion tullilaitoksen johtajan nimittämiseen ja korostaa tulliuudistuksen edistämisen merkitystä;

91. panee merkille Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston viimeisimpien raporttien sisältämät myönteiset havainnot, jotka viittaavat Ukrainan talouden häiriönsietokykyyn ja edistymiseen makrotalouden vakauttamisessa meneillään olevasta sodasta huolimatta; pitää myönteisenä äskettäin hyväksyttyä Kansainvälisen valuuttarahaston ohjelmaa, jonka arvo on 1,8 miljardia Yhdysvaltain dollaria, ja siihen liittyviä uudistuksia; kehottaa Ukrainaa etenemään ripeästi uudistusten täytäntöönpanossa;

92. kehottaa jälleen Ukrainaa ja jäsenvaltioita tekemään tiivistä yhteistyötä Ukrainan pakolais- ja maastamuuttajaväestön mahdollisen taloudellisen osallistumisen maksimoimiseksi, jotta varmistetaan Ukrainan nykyisen ja tulevan talouden elpymisen ja jälleenrakentamisen häiriönsietokyky ja osallistavuus; kehottaa komissiota tekemään tähän liittyviä konkreettisia ehdotuksia; panee merkille, että tilapäistä suojelua koskevan direktiivin[8], jossa säädettiin yli neljän miljoonan ukrainalaisen oikeudellisesta asemasta EU:ssa, voimassaolo päättyy maaliskuussa 2027; kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja Ukrainaa pyrkimään koordinoituihin, yhdenmukaistettuihin ja hyvin viestittyihin politiikkatoimiin, joka antaisivat varmuutta ukrainalaisille, jotka valmistautuvat palaamaan tai harkitsevat laillisia väyliä jäädäkseen vastaanottavissa maissa;

---

8 Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj).

93. korostaa, että Ukrainan jälleenrakentamisen ja siihen liittyvien valmistelusuunnitelmien on oltava tiiviisti sidoksissa sen EU-jäsenyyteen liittyviin uudistuksiin ja että sen ohjaavina periaatteina on oltava sosiaalinen oikeudenmukaisuus, kestävyys, avoimuus ja paikallinen omistajuus; korostaa lisäksi, että Ukrainan jälleenrakentamisen perustuttava vankkaan oikeusvaltioperiaatteeseen, avoimeen hallintoon ja demokraattiseen osallisuuteen; tähdentää, että oikeuslaitoksen uudistaminen, korruption torjuntatoimet ja julkishallinnon parannukset ovat paitsi EU:hun liittymisen edellytyksiä myös olennaisia investointien houkuttelemiseksi ja Ukrainan kumppaneiden ja kansalaisten keskuudessa vallitsevan luottamuksen palauttamiseksi; kehottaa sisällyttämään kaikkiin jälleenrakennustoimiin sukupuolisensitiivisiä lähestymistapoja, muun muassa lisäämään naisten ja vähemmistöjen edustusta päätöksentekoprosesseissa parhaan mahdollisen vaikutuksen ja pitkän aikavälin kestävyyden aikaansaamiseksi;

94. korostaa, että EU:n koheesiopolitiikka, joka on tärkein väline taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhtenäisyyden edistämisessä, on olennaisen tärkeä EU:n aluepolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi sekä EU:n ja Ukrainan alueiden välisen yhteistyön syventämiseksi; kehottaa ottamaan tämän toimintapolitiikan kaikilta osin huomioon alueellisessa ja naapuruusyhteistyössä;

95. korostaa Ukrainan kasvavaa merkitystä Euroopan unionin strategisena kumppanina keskeisten hyödykkeiden ja kriittisten raaka-aineiden tarjonnassa, mukaan lukien maataloustuotteet, kuten viljat, öljysiemenet ja kasviöljyt, sekä litium, titaani ja muut vihreän siirtymän ja digitaalisen siirtymän kannalta olennaiset mineraalivarat; vaatii avoimuutta, julkista vastuuvelvollisuutta ja kansallisia etuja koskevia takeita kaikissa yksityistämis- ja investointiprosesseissa; toteaa, että merkittävä osa kriittisistä resursseista sijaitsee Venäjän federaation tilapäisesti miehittämillä alueilla; korostaa siksi tarvetta vahvistaa EU:n solidaarisuutta Ukrainaa kohtaan sen luonnonvarojen, maataloustuotannon kapasiteetin ja alueellisen koskemattomuuden suojelemisessa;

96. suhtautuu myönteisesti pyrkimyksiin parantaa työmarkkinaosapuolten kolmikantaista vuoropuhelua Ukrainassa muun muassa EU:n ja Kansainvälisen työjärjestön (ILO) kanssa äskettäin allekirjoitetun kumppanuussopimuksen tuella; vaatii, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteita ja kaikkia asiaankuuluvia ILO:n yleissopimuksia on noudatettava koko liittymistä edeltävän prosessin ajan; kehottaa Ukrainaa jatkamaan työelämänormien lähentämistä erityisesti kokoontumisvapauden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun osalta; korostaa, että ammattiyhdistysten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa on käytävä laajoja neuvotteluja, ja suosittelee hyödyntämään ILO:n asiantuntemusta; kehottaa Ukrainaa ja komissiota tekemään yhteistyötä keskeisten työmarkkinaosapuolten, myös riippumattomien ammattiliittojen, kanssa sosioekonomisten

uudistusten suunnittelussa, täytäntöönpanossa ja seurannassa ja toteaa samalla, että tarvitaan uudistustoimenpiteitä liiketoimintaympäristön ja markkinatalouden toiminnan parantamiseksi; kehottaa keskittymään nykyistä enemmän markkinoiden vääristymiä korjaaviin toimenpiteisiin ja sosiaalisiin suojelutoimenpiteisiin;

97. panee merkille raportit valtion puuttumisesta ammattiyhdistysasioihin, mukaan lukien ammattiyhdistysten omaisuuden takavarikointi; kehottaa palauttamaan takavarikoidut ammattiliittojen varat; kehottaa Ukrainan viranomaisia varmistamaan, että ammattiyhdistysaktivistit voivat vapaasti hoitaa tehtäväänsä, ja kehottaa antamaan täyden oikeussuojan ammattiyhdistysten vastaisia käytäntöjä vastaan; kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa seuraamaan aktiivisesti työelämäoikeuksien tilaa Ukrainassa tiiviissä yhteistyössä EAY:n ja ILO:n kanssa;

98. kehottaa jatkamaan toimia pääomanliikkeiden vapauttamiseksi muun muassa yhdenmukaistamalla ne yhtenäisestä euromaksualueesta annetun asetuksen[9] kanssa ja vahvistamaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa;

99. antaa Ukrainalle tunnustusta sen tehokkaasta monitasoisesta hallinnosta; pitää myönteisenä edistymistä hallinnon hajauttamisessa EU:hun liittymistä koskevien vaatimusten mukaisesti; kehottaa toteuttamaan lisäuudistuksia paikallisen itsehallinnon vahvistamiseksi Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan periaatteiden mukaisesti;

100. kiittää Ukrainaa siitä, että se on täyttänyt 63 uudistusehtoa Ukraina-suunnitelmassa esitetyistä 68 uudistusehdosta, jotka oli alun perin tarkoitus panna täytäntöön sodan päättymisen jälkeen mutta jotka toteutettiin sota-aikana, mikä mahdollisti 26,8 miljardin euron maksamisen vuonna 2025; kehottaa jatkamaan täytäntöönpanotoimia asetuksen (EU) 2024/792[10] mukaisesti ja erityisesti kannustamaan Ukrainaa mukautumaan julkisia hankintoja koskevaan EU:n lainsäädäntöön;

101. on tyytyväinen Ukrainan terveydenhuoltopalvelujen ja erityisesti ukrainalaisten sairaanhoitajien päivittäin tekemään merkittävään

---

9 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 260/2012, annettu 14. maaliskuuta 2012, euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta (EUVL L 94, 30.3.2012, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/260/oj).

10 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29. helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

työhön sodan aikana; panee merkille, että suuri osa julkisen hoiva-alan työntekijöistä saa vähimmäispalkkaa, joka on tällä hetkellä 6 658 Ukrainan hryvniaa nettona; muistuttaa, että sosiaaliministeriön joulukuussa 2025 laskema yhden henkilön todellinen toimeentulon vähimmäismäärä oli 10 979 Ukrainan hryvniaa; korostaa lisäksi tarvetta ottaa käyttöön sairaanhoitajien työtaakkaa koskeva erityinen ja kohtuullinen sääntely;

XIII Energia, liikenne ja kestävä kehitys

102. panee tyytyväisenä merkille energia-alan uudistuksissa saavutetun merkittävän edistymisen ja sen, että Ukraina on ottanut Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja puhtaan teollisen kehityksen ohjelman tavoitteet omikseen ja kiittää Ukrainaa siitä, että se on edistynyt hyvin kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa täytäntöönpanossa huolimatta siitä, että Venäjä on tuhonnut laajasti Ukrainan energiainfrastruktuuria; korostaa samalla, että mukauttamisessa EU:n aloitteisiin, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja puhtaan teollisuuden ohjelmaan, olisi huomioitava Ukrainan välittömät jälleenrakennustarpeet, taloudellinen kilpailukyky ja pitkän aikavälin energiavarmuus;

103. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tehostamaan Ukrainan energiajärjestelmän tukemista, ja korostaa, että Ukrainan parempi selviytymiskyky edistää suoraan Euroopan laajempaa energiavarmuutta; korostaa, että Ukrainalle annettava kestävä ja ennakoitavissa oleva energiatuki on olennaisen tärkeää siviilien selviytymiskyvyn, talouden vakauden ja kriittisten palvelujen jatkuvuuden turvaamiseksi näiden jatkuvien iskujen keskellä ja ensi talvea silmällä pitäen; kehottaa komissiota asettamaan energia-alan jälleenrakentamisen etusijalle ja siirtymään tilapäisestä hätäavusta pitkän aikavälin mekanismeihin, jotta energia-alaa voidaan elvyttää, suojella ja nykyaikaistaa;

104. korostaa, että Ukrainalla on huomattavaa potentiaalia energian ja energiavaltaisten tuotteiden toimittajana muualle Eurooppaan; kehottaa nopeuttamaan Ukrainan liittymistä EU:n energiamarkkinoille yhtenä unionin turvallisuutta lisäävänä tekijänä, muun muassa sääntelyn synkronoinnin ja uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien avulla; kehottaa jatkamaan energiayhteyksien kehittämistä EU:hun kuuluvien naapurijäsenvaltioiden ja alueellisten kumppaneiden, kuten Moldovan tasavallan, kanssa, jotta voidaan edistää entisestään yhdentymistä EU:n energiamarkkinoihin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan investointeja, joilla laajennetaan ja nykyaikaistetaan rajat ylittäviä energiayhteyksiä Ukrainaan, ja integroimaan ja yhdenmukaistamaan siirtoverkkoja edelleen keskeisenä valmistelutoimenpiteenä Ukrainan yhdentämiseksi EU:n energian sisämarkkinoihin;

105. panee merkille strategisen merkityksen, joka koskee tulevaa sopimusta kahden VVER-1000-ydinreaktorin myynnistä Bulgariasta Ukrainaan esimerkkinä energiayhteistyön syventämisestä ja toteaa lisäksi, että tämä edistää Ukrainan energiavarmuutta; korostaa tämän hankkeen mahdollisuuksia vahvistaa alueellisia energiayhteyksiä ja Ukrainan energiajärjestelmän integrointia EU:n energiajärjestelmään; kannustaa kehittämään edelleen yhteisiä aloitteita energiainfrastruktuurin kaltaisilla aloilla, mukaan lukien voimansiirtolinjat ja energian varastointi, sekä parantamaan intermodaalisia kuljetuksia toimitusketjujen, logistiikan ja kaupan helpottamiseksi näiden kahden maan välillä ja laajemmalla Mustanmeren alueella;

106. huomioi Ukrainan vaatimuksen ylivoimaisesta esteestä johtuvasta väliaikaisesta poikkeamisesta ottaa käyttöön hiilirajamekanismi tai siihen liittyviä toimenpiteitä, joilla otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssodan vaikutus Ukrainan kykyyn pienentää teollisuuden hiilijalanjälkeä; kannustaa komissiota aloittamaan kuulemiset, jotta tähän voidaan löytää molempia osapuolia tyydyttäviä väliaikaisia ratkaisuja;

107. kehottaa sen vuoksi Ukrainaa hyödyntämään jälleenrakentamista entistä parempaan rakentamiseen siten, että Ukrainan energiateollisuudessa käytetään aina mahdollisuuksien mukaan ilmastoystävällisimpiä teknologioita ja kustannustehokkaimpia ja luotettavimpia ratkaisuja, investoidaan uusiutuviin energialähteisiin ja energiatehokkuuteen sekä minimoidaan ympäristövaikutukset koko tuotantoketjussa; on tyytyväinen, että komissio on edelleen sitoutunut tähän alaan Ukrainan energiasektorin uudistuksen tukemiseksi; kehottaa komissiota ja Ukrainan viranomaisia käyttämään strategisesti Ukrainan tukivälineen varoja uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien asettamiseen etusijalle; kehottaa edistämään Ukraina-suunnitelman ja energiayhteisöä koskevien pakettien mukaisten nykyisten sitoumusten täytäntöönpanoa, mukaan lukien alueellisten energianjakeluyhtiöiden eriyttäminen;

108. suhtautuu myönteisesti Ukrainan pyrkimyksiin yhdenmukaistaa liikennepolitiikkansa EU:n säännöstön kanssa ja vahvistaa yhteyksiä unioniin; korostaa, että on tärkeää panna täytäntöön kansallinen liikennestrategia ja strategia rajainfrastruktuurin kehittämiseksi ja laajentamiseksi EU:n jäsenvaltioiden ja Moldovan kanssa; kehottaa nopeuttamaan rautatie-, maantie-, satama- ja rajanylityspaikkojen infrastruktuurin kestävää nykyaikaistamista Euroopan laajuisen liikenneverkon painopisteiden mukaisesti; kehottaa Ukrainaa nopeuttamaan rautateiden uudistamista, mukaan lukien yhdenmukaistaminen rautateiden turvallisuutta ja yhteentoimivuutta koskevan EU:n säännöstön kanssa;

109. korostaa samalla, että ympäristönormien noudattaminen energia- ja liikennehankkeiden täytäntöönpanossa on ratkaisevan tärkeää

Ukrainan tiellä kohti EU:n jäsenyyttä tarvittavan uudistusohjelman edistämiseksi; painottaa sen merkitystä, että EU tukee Ukrainaa, jotta se voi toteuttaa parempaa jälleenrakentamista perustuen ympäristön ja yhteiskunnan kestävyydelle; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita lisäämään Ukrainalle annettavaa tukea sekä rahoituksen että asiantuntemuksen kautta, jotta nopeutetaan sen mukauttamista EU:n ympäristösäännöstöön;

110. korostaa, että Ukrainalla on edelleen merkittäviä ympäristöhaasteita, joita meneillään oleva sota on pahentanut entisestään; toteaa, että konfliktin pitkittymisellä on edelleen vakavia kielteisiä vaikutuksia ympäristöön, kuten maaperän ja veden pilaantuminen, ekosysteemien heikkeneminen ja luonnonvaroihin kohdistuvan paineen lisääntyminen; ilmaisee huolensa biologisen monimuotoisuuden köyhtymisestä, myös metsien, arojen ja kosteikkojen ekosysteemeille aiheutuneista vahingoista; korostaa, että on tärkeää sisällyttää ympäristönsuojelu ja kestävyys elpymis- ja jälleenrakennustoimiin; kehottaa vahvistamaan ympäristöhallintoa, parantamaan seurantajärjestelmiä ja panemaan tehokkaasti täytäntöön ympäristövaikutusten arviointia ja strategista ympäristöarviointia koskevat menettelyt EU:n säännöstön 27 luvun mukaisesti;

111. ilmaisee huolensa tuuliturbiinien ja -voimaloiden kehittämisestä Ukrainan länsipuolisten Karpaattien vuoriston suojelluilla ylänköalueilla ja erityisesti suunnitellusta 30 turbiinin asentamisesta Runa-vuorelle; korostaa, että tuulivoima tarjoaa turvallisemman ja kestävämmän vaihtoehdon fossiilisille polttoaineille, ja kehottaa Ukrainaa hyödyntämään tuulivoiman kehittämisen suuria mahdollisuuksia suojelualueiden ulkopuolella; korostaa, että vihreän energian tuotannon ja luonnonsuojelun ei tarvitse olla toisensa pois sulkevia Ukrainassa, koska on olemassa muita maa-alueita, jotka on jo nimetty energiainfrastruktuurin kehittämistä varten, ilman ainutlaatuisia elinympäristöjä ja aarniometsiä ja olemassa olevia kulkuteitä;

112. ilmaisee syvän huolensa Zaporižžjan ydinvoimalan nykyisestä tilanteesta, ja toteaa, että se on yhä Venäjän laittoman valvonnan alainen ja aiheuttaa edelleen merkittäviä riskejä ydinturvallisuuteen ja -turvajärjestelyihin, sen läheisyydessä käynnissä olevan sotilaallisen toiminnan vuoksi; korostaa, että Kansainvälisen atomienergiajärjestön osallistumisen olisi säilyttävä puhtaasti teknisenä, vaikka se onkin olennaisen tärkeää ydinturvallisuuden ja -turvajärjestelyjen varmistamiseksi; korostaa tässä yhteydessä, että tällaisessa sitoutumisessa olisi kunnioitettava kaikilta osin Ukrainan suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta eikä sen pitäisi katsoa vaikuttavan välineen asemaan; muistuttaa, että on tärkeää varmistaa voimalan turvallinen toiminta kansainvälisten ydinturvallisuusnormien mukaisesti ja Ukrainan laillisen toimivallan puitteissa;

113. muistuttaa, että vuonna 2026 on Tšernobylin ydinvoimalaonnettomuuden 40. vuosipäivä ja että se on edelleen yksi historian vakavimmista ydinonnettomuuksista; tuomitsee jyrkästi Venäjän Tšernobylin ydinvoimala-alueelle kohdistamat hyökkäykset ja sen radioaktiivista materiaalia suojaavaan suojakilpeen kohdistuneet katastrofaaliset vahingot, joiden seurauksena kilpi ei enää täytä pääasiallista suojaamistehtäväänsä, mistä voi aiheutua vakavia ydinturvallisuusriskejä; panee merkille, että korjauskustannusten arvioidaan olevan 500 miljoonaa euroa;

°

° °

114. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Ukrainan hallitukselle ja parlamentille.